

Hof van Cassatie

LIBERCAS

12 - 2018

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST

HERSTELPLICHT

Herstelplicht - Zaken - Gebrek van de zaak

Een zaak is gebrekkig in de zin van artikel 1384, eerste lid, Burgerlijk Wetboek, wanneer zij een abnormaal kenmerk vertoont waardoor zij in bepaalde gevallen schade kan veroorzaken (1). (1) Cass. 4 januari 2016, AR C.15.0191.F, AC 2016, nr. 001; Cass. 13 maart 2015, AR C.14.0284.N, AC 2015, nr. 193; Cass. 31 oktober 2013, AR C.12.0628.N, AC 2013, nr. 570.

- Art. 1384, eerste lid Burgerlijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0248.N

AC nr. ...

SCHADE

Schade - Materiële schade - Elementen en grootte - Overheid - Werkgever - Verkeersongeval op de weg naar en van het werk veroorzaakt door een derde - Recht op vergoeding

Het recht op vergoeding van de werkgever voor de schade die hij lijdt, is niet beperkt tot het bedrag van de vergoeding die krachtens het gemeen recht aan de getroffen zelf verschuldigd zou zijn wegens arbeidsongeschiktheid (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 566.

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0506.F

AC nr. ...

Schade - Materiële schade - Elementen en grootte - Overheid - Werkgever - Verkeersongeval op de weg naar en van het werk veroorzaakt door een derde - Wettelijke of reglementaire verplichtingen - Betaling van een loon

De werkgever uit de overheidssector die, door de fout van een derde, krachtens zijn wettelijke of reglementaire verplichtingen aan zijn personeelslid loon en de lasten op dat loon moet blijven betalen maar geen arbeidsprestaties als tegenprestatie ontvangt, heeft recht op een vergoeding in zoverre hij aldus schade lijdt, tenzij uit de wet of het reglement volgt dat die uitgaven definitief voor zijn rekening moeten blijven (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 566.

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0506.F

AC nr. ...

Schade - Materiële schade - Elementen en grootte - Overheid - Werkgever - Verkeersongeval op de weg naar en van het werk veroorzaakt door een derde - Recht op vergoeding - Bewijs - Voorwerp - Bewijslast

De werkgever, die vergoeding eist van de schade die hij lijdt, moet aantonen dat hij verplicht bleef om loon te betalen aan de getroffen gedurende een periode waarin laatstgenoemde door de fout van een derde arbeidsongeschikt was; hij kan daarvan het bewijs leveren met alle middelen van recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 566.

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0506.F

AC nr. ...

Schade - Materiële schade - Elementen en grootte - Overheid - Werkgever - Verkeersongeval op de weg naar en van het werk veroorzaakt door een derde - Administratieve gezondheidsdienst -

Beslissing - Voorwerp - Uitwerking

Uit de wet van 3 juli 1967 blijkt enerzijds dat de administratieve gezondheidsdienst uitspraak doet over de toepassing van die wet op het door een ongeval getroffen personeelslid, alsook over het percentage en de duur van de daaruit voortvloeiende arbeidsongeschiktheid en anderzijds dat de beslissingen van die dienst bindend zijn voor de werkgever uit de overheidssector en voor het personeelslid dat getroffen is door het ongeval, onder voorbehoud van het rechtsmiddel waarover laatstgenoemde beschikt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 566.

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0506.F

AC nr. ...

Schade - Beoordelingsbevoegdheid - Raming - Peildatum - Beoordelingsbevoegdheid - Overheid - Werkgever - Verkeersongeval op de weg naar en van het werk veroorzaakt door een derde - Administratieve gezondheidsdienst - Beslissing - Tegenstelbaarheid aan derden

In het geschil tussen de werkgever die vergoeding van zijn eigen schade eist en de aansprakelijke van het ongeval of zijn verzekeraar gelden de beslissingen van de administratieve gezondheidsdienst slechts als feitelijke vermoedenS (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 566.

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0506.F

AC nr. ...

Schade - Beoordelingsbevoegdheid - Raming - Peildatum - Beslissing - Uitwerking - Tegenstelbaarheid aan derden - Beoordelingsbevoegdheid - Overheid - Werkgever - Verkeersongeval op de weg naar en van het werk veroorzaakt door een derde - Administratieve gezondheidsdienst

De werkgever uit de overheidssector voldoet aan de hem opgelegde bewijslast wanneer hij zich beroept op de beslissingen van de administratieve gezondheidsdienst tenzij de aansprakelijke derde of zijn verzekeraar het tegenovergestelde bewijs levert met alle middelen van recht, desgevallend op grond van een deskundigenonderzoek dat de rechter kan bevelen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 566.

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0506.F

AC nr. ...

ADVOCaat

- Vordering in rechte - Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Verricht door een advocaat - Regelmatige lastgeving - Vermoeden - Aard - Bewijslast

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

- Vordering in rechte - Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Verricht door een advocaat - Regelmatige lastgeving - Vermoeden

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

- Vordering in rechte - Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Verricht door een advocaat - Regelmatige lastgeving - Vermoeden - Aard - Bewijslast

Het wettelijk vermoeden krachtens hetwelk de advocaat die namens een rechtspersoon een akte van rechtspleging verricht voor een rechtbank van de rechterlijke orde, vermoed wordt daartoe van het bevoegde orgaan van die rechtspersoon een regelmatig lastgeving te hebben ontvangen, is niet onweerlegbaar; een partij kan aanvoeren dat een akte van rechtspleging niet werd goedgekeurd door de organen van de rechtspersoon en niet van laatstgenoemde uitgaat; de bewijslast daarvan rust op die partij (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 440, tweede lid, en 703 Gerechtelijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

- Vordering in rechte - Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Verricht door een advocaat - Regelmatige lastgeving - Vermoeden

Behoudens het geval waarin de wet een bijzondere lastgeving vereist, wordt de advocaat die een akte van rechtspleging verricht voor een rechtbank van de rechterlijke orde en alleen maar verklaart op te treden namens een rechtspersoon die naar behoren is geïdentificeerd door de opgave van zijn benaming, zijn rechtskarakter en zijn maatschappelijke zetel, wettelijk vermoed daartoe van het bevoegde orgaan van die rechtspersoon een regelmatige lastgeving te hebben ontvangen (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 440, tweede lid, en 703 Gerechtelijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

ARBEIDSOVEREENKOMST

EINDE

Einde - Willekeurig ontslag - Onredelijk karakter - Beoordeling - Gedrag van de werkmán - Foutief karakter

Krachtens artikel 63, eerste lid, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten wordt onder willekeurige afdanking, voor de toepassing van dit artikel, verstaan het ontslag van een werkmán die is aangeworven voor een onbepaalde tijd, om redenen die geen verband houden met de geschiktheid of het gedrag van de werkmán of die niet berusten op de noodwendigheden inzake de werking van de onderneming, de instelling of de dienst; het staat weliswaar aan de rechter te oordelen of de reden voor het ontslag niet kennelijk onredelijk is maar het Hof gaat na of die beoordeling het wettelijk begrip 'willekeurig ontslag' niet miskent; het arrest schendt artikel 63, eerste lid, van de wet van 3 juli 1978 wanneer het de beoordeling van het kennelijk niet redelijk karakter van de reden voor het ontslag afhankelijk stelt van de voorwaarde dat het gedrag van de werkmán, dat die reden kan vormen, fout moet zijn (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 553.

15 oktober 2018

S.2018.0010.F

AC nr. ...

Einde - Willekeurig ontslag - Rechtvaardiging - Noodwendigheden inzake de werking van de onderneming - Economische redenen - Beoordeling - Bewijslast

Het bestreden arrest dat uit al die vermeldingen afleidt dat het bewijs "van de aangevoerde economische redenen" niet "voldoende" geleverd is, past het artikel 63 van de wet van 3 juli 1978 juist toe (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 554.

- Art. 63, tweede lid Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

15 oktober 2018

S.2018.0015.F

AC nr. ...

Einde - Willekeurig ontslag - Rechtvaardiging - Noodwendigheden inzake de werking van de onderneming - Economische redenen - Bevoegdheid van de rechter - Beoordeling

Wanneer het bestreden arrest, met de redenen die het middel overneemt en bekritiseert, de personeelsbewegingen binnen de onderneming onderzoekt, laat het zich niet in met de wenselijkheid van de door die onderneming genomen maatregelen maar gaat het na of laatstgenoemde aantoont, zoals haar is opgedragen, dat het ontslag van de verweerder verband houdt met de noodwendigheden inzake de werking van de onderneming (1). (1) In de versie van toepassing vóór de inwerkingtreding van de Collectieve Arbeidsovereenkomst nr. 109.

- Art. 63, eerste en tweede lid Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

15 oktober 2018

S.2018.0015.F

AC nr. ...

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE***- Administratieve sanctie - Repressief karakter - Evenredigheid met de inbreuk - Toetsingsrecht van rechter - Beoordelingscriteria - Weerslag van de sanctie voor de betrokkene***

Bij de toetsing van een administratieve sanctie die een repressief karakter heeft in de zin van artikel 6 EVRM, mag de rechter in het bijzonder acht slaan op de zwaarte van de inbreuk, de hoogte van reeds opgelegde sancties, de wijze waarop in gelijkaardige zaken werd geoordeeld en de weerslag van de sanctie voor de betrokkene, maar moet hierbij in acht nemen in welke mate het bestuur zelf gebonden was in verband met de sanctie (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 70, § 1, eerste lid Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 september 2018

F.2017.0086.N

AC nr. ...

BELASTINGEN (MET DE INKOMSTENBELASTINGEN GELIJKGES)***- Eurovignet - Administratieve geldboete - Repressief karakter - Evenredigheid met de inbreuk - Toetsingsrecht van rechter***

Bij de toetsing van een administratieve sanctie die een repressief karakter heeft in de zin van artikel 6 EVRM, mag de rechter in het bijzonder acht slaan op de zwaarte van de inbreuk, de hoogte van reeds opgelegde sancties, de wijze waarop in gelijkaardige zaken werd geoordeeld en de weerslag van de sanctie voor de betrokkene, maar moet hierbij in acht nemen in welke mate het bestuur zelf gebonden was in verband met de sanctie (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 13 Wet 27 december 1994 tot goedkeuring van het Verdrag inzake de heffing van de rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 september 2018

F.2017.0141.N

AC nr. ...

- Eurovignet - Administratieve geldboete - Kwalificatie als strafsanctie - Lichte sanctie

De boete wegens het meer dan een maand vervallen zijn van het eurovignet sanctioneert een norm die gericht is tot eenieder die met zware vrachtwagens gebruikt maakt van bepaalde wegen en is niet slechts gericht tot een bepaalde groep personen met een bijzonder statuut; uit de aard en de wijze van bepaling van de omvang van de boete blijkt dat deze geen vergoedende functie heeft, maar er in wezen toe strekt te straffen en de herhaling van inbreuken te voorkomen, zodat de boete bijgevolg strafrechtelijk van aard is in de zin van artikel 6.1 EVRM; de omstandigheid dat de sanctie niet zwaar is, doet hieraan geen afbreuk (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 13 Wet 27 december 1994 tot goedkeuring van het Verdrag inzake de heffing van de rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 september 2018

F.2017.0141.N

AC nr. ...

BESLAG

ALLERLEI

Allerlei - Vernielen of wegmaken door de beslagene van goederen waarop tegen hem beslag is gedaan - Beslagene die geen eigenaar is van de beslagen goederen - Strafbaarheid - Voorwaarde - Toepassing

Artikel 507, eerste lid, Strafwetboek bestraft de beslagene en allen die voorwerpen waarop tegen hem beslag is gedaan, in zijn belang bedrieglijk vernielen of wegmaken; ook hij die geen eigenaar is van de beslagen goederen, zoals de leasingnemer, kan zich aan het misdrijf schuldig maken indien hij ten nadele van de beslagleggers en in zijn eigen belang de goederen onttrekt (1). (1) Cass. 28 november 1955, AC 1956, 244; Cass. 21 oktober 2008, AR P.08.0673.N, arrest niet gepubliceerd.

- Art. 507, eerste lid Strafwetboek

28 november 2017

P.2016.1276.N

AC nr. 678

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN

ALGEMEEN

Algemeen - Woonplaats - Begrip - Referentieadres

Het referentieadres bedoeld in artikel 1, § 2, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten, geldt als inschrijving in de bevolkingsregisters in de zin van artikel 36 van het Gerechtelijk Wetboek (1). (1) Cass. 19 april 2002, AR C.01.0218.F, AC 2002, nr. 241 met concl. OM in Pas. 2002.

- Art. 1, § 2 Wet 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

- Art. 36 Gerechtelijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0610.F

AC nr. ...

BEVOEGDHEID EN AANLEG

STRAFZAKEN

Strafzaken - Bevoegdheid - ZIV-wet - Document dat terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen - Valsheid en oplichting - Rechtspleging in hoger beroep - Samenstelling zetel

Uit de samenhang van de artikelen 76, 101 en 155 Gerechtelijk Wetboek, 73bis en 167, eerste lid, ZIV-wet, 232, 1° en 235, eerste lid, Sociaal Strafwetboek volgt dat wanneer een telastlegging wegens valsheid betrekking heeft op een document dat de terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen, bedoeld in de ZIV-wet, en wanneer een oplichting betrekking heeft op het gebruik van dergelijke valse stukken, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 155, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, de leden van het arbeidsauditoraat bevoegd zijn de strafvordering wegens dergelijke inbreuken uit te oefenen en de kamer van het hof van beroep dat uitspraak doet over de strafvordering moet samengesteld zijn uit twee raadsheren in het hof van beroep, de voorzitter daaronder begrepen, en uit één raadsheer in het arbeidshof.

14 november 2017

P.2017.0156.N

AC nr. 642

Strafzaken - Bevoegdheid - ZIV-wet - Document dat terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen - Valsheid en oplichting - Strafvordering in hoger beroep

Uit de samenhang van de artikelen 76, 101 en 155 Gerechtelijk Wetboek, 73bis en 167, eerste lid, ZIV-wet, 232, 1° en 235, eerste lid, Sociaal Strafwetboek volgt dat wanneer een telastlegging wegens valsheid betrekking heeft op een document dat de terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen, bedoeld in de ZIV-wet, en wanneer een oplichting betrekking heeft op het gebruik van dergelijke valse stukken, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 155, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, de leden van het arbeidsauditoraat bevoegd zijn de strafvordering wegens dergelijke inbreuken uit te oefenen en de kamer van het hof van beroep dat uitspraak doet over de strafvordering moet samengesteld zijn uit twee raadsheren in het hof van beroep, de voorzitter daaronder begrepen, en uit één raadsheer in het arbeidshof.

14 november 2017

P.2017.0156.N

AC nr. 642

BEWIJS**BURGERLIJKE ZAKEN*****Burgerlijke zaken - Vermoedens - Overheid - Werkgever - Verkeersongeval op de weg naar en van het werk veroorzaakt door een derde - Administratieve gezondheidsdienst - Beslissing - Tegenstelbaarheid aan derden***

In het geschil tussen de werkgever die vergoeding van zijn eigen schade eist en de aansprakelijke van het ongeval of zijn verzekeraar gelden de beslissingen van de administratieve gezondheidsdienst slechts als feitelijke vermoedens (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 566.

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0506.F

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Bewijslast

Hij die de uitvoering van een verbintenis vordert, moet het bestaan daarvan bewijzen; omgekeerd moet hij die beweert bevrijd te zijn, het bewijs leveren van de betaling of van het feit dat het tenietgaan van zijn verbintenissen heeft teweeggebracht (1). (1) Cass. 20 maart 2006, AR C.04.0441.N, AC 2006, nr. 159.

- Art. 870 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 1315 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2018.0005.F

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Verplichting tot het horen van een getuige à charge - Beoordeling

Of de rechter die zich over de gegrondheid van de strafvordering moet uitspreken verplicht is een persoon, die tijdens het vooronderzoek een voor een beklaagde belastende verklaring heeft afgelegd, te horen als getuige indien die beklaagde daarom verzoekt, moet worden beoordeeld in het licht van het door artikel 6.1. EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces en het door artikel 6.3.d EVRM gewaarborgde recht om getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen; wezenlijk daarbij is of de tegen de beklaagde gevoerde strafvervolging in haar geheel beschouwd eerlijk verloopt, wat niet uitsluit dat de rechter niet alleen rekening houdt met het recht van verdediging van die beklaagde, maar ook met de belangen van de samenleving, de slachtoffers en de getuigen zelf (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Ernstige redenen tot het niet horen van een getuige

Het criterium ter beoordeling van de impact op het eerlijk proces, dat er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van een getuige ter rechtszitting houdt in dat er feitelijke of juridische gronden zijn die de afwezigheid van de getuige op de rechtszitting kunnen verantwoorden (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Beoordeling

In de regel zal de rechter de impact op het eerlijk proces van het niet-horen op de rechtszitting van een getuige die tijdens het vooronderzoek een belastende verklaring heeft afgelegd, beoordelen aan de hand van drie criteria, gehanteerd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en in die volgorde, of (i) er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van de getuige (ii) de belastende verklaring het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring steunt, (iii) er voor het niet-kunnen ondervragen van de getuige voldoende compenserende factoren zijn met inbegrip van sterke procedurele waarborgen, tenzij één van de criteria van dermate overwegend belang is dat dit criterium volstaat om uit te maken of het strafproces in zijn geheel beschouwd al dan niet eerlijk verloopt (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Strafzaken - Geschriften - Bewijskracht - Foto als bijlage van een geschrift - Miskenning bewijskracht

De bewijskracht van een foto als bijlage van een geschrift wordt enkel miskend wanneer die foto met de tekst in commentaar één geheel vormt (1). (1) Zie Cass. 26 januari 2005, AR P.04.0928.F, AC 2005, nr. 52.

5 december 2017

P.2016.1173.N

AC nr. 687

Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Bestaan van voldoende compenserende factoren met inbegrip van sterke procedurele waarborgen

Bij het beoordelen van de impact op het eerlijk proces kunnen de vereiste voldoende compenserende factoren met inbegrip van sterke procedurele waarborgen voor het niet-kunnen ondervragen van een getuige, bestaan in het toekennen van een mindere bewijswaarde aan dergelijke verklaringen, het voorhanden zijn van een video-opname van het tijdens het vooronderzoek afgenomen verhoor wat een beoordeling van de betrouwbaarheid van de verklaring moet toelaten, het bestaan van bewijsmateriaal dat de inhoud van de tijdens het vooronderzoek afgelegde verklaring ondersteunt of bevestigt, de mogelijkheid om aan de getuige geschreven vragen te bezorgen of de gelegenheid die de beklaagde had om tijdens het vooronderzoek de getuige te ondervragen of te doen ondervragen, en de mogelijkheid voor de beklaagde om zijn standpunt kenbaar te maken op het vlak van de geloofwaardigheid van de getuige of interne strijdigheden in die verklaring of strijdigheid met verklaringen van andere getuigen (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Doorslaggevend element waarop de schuldigverklaring steunt

Bij het criterium ter beoordeling van de impact op het eerlijk proces dat de belastende verklaring van een getuige het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring steunt, wordt onder doorslaggevend verstaan bewijs dat dermate belangrijk is dat het aannemelijk is dat het resultaat van de zaak heeft bepaald (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Strafzaken - Vermoedens - Wegverkeerswet - Artikel 67bis - Overtreding Wegverkeerswet en haar uitvoeringsbesluiten - Niet geïdentificeerde bestuurder - Titularis van de nummerplaat - Vermoeden van schuld - Proces-verbaal van overtreding - Verlies bijzondere bewijswaarde door niet-tijdige toezending

Het verlies van de bijzondere bewijswaarde die vaststellingen hebben op grond van artikel 62, tweede lid, Wegverkeerswet wegens het niet-tijdig toezenden van het proces-verbaal van overtreding en de daardoor ontstane moeilijkheid om het tegenbewijs te leveren van de materiële vaststellingen, heeft noodzakelijk tot gevolg dat het door artikel 67bis Wegverkeerswet ingestelde weerlegbaar vermoeden van toerekening van die overtreding aan de titularis van de nummerplaat van het voertuig verdwijnt, aangezien ingevolge de niet-tijdige toezending van het proces-verbaal van overtreding de weerlegging van dit vermoeden evenzeer wordt bemoeilijkt.

- Artt. 62 en 67bis Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

12 december 2017

P.2017.0888.N

AC nr. 709

Strafzaken - Geschriften - Bewijskracht - Miskenning van de bewijskracht van een plan

De miskenning van de bewijskracht van een plan is slechts mogelijk voor zover dat plan hoort bij een geschrift dat toelichting geeft bij het plan.

- Artt. 1319, 1320 en 1321 Burgerlijk Wetboek

7 november 2017

P.2017.0039.N

AC nr. 615

Strafzaken - Geschriften - Bewijskracht - Miskenning van de bewijskracht van een foto

De miskenning van de bewijskracht van een foto is niet mogelijk, aangezien een foto geen geschrift is, tenzij de door de rechter gegeven uitlegging niet uitsluitend slaat op de foto, maar ook op een geschrift waaraan die foto is toegevoegd (1). (1) Zie: Cass. 26 januari 2005, AR P.04.0928.F, AC 2005, nr. 52.

- Artt. 1319, 1320 en 1321 Burgerlijk Wetboek

7 november 2017

P.2017.0039.N

AC nr. 615

Strafzaken - Vermoedens - Toepassing van de artikelen 870 Gerechtelijk Wetboek en 1315, 1316 en 1346 Burgerlijk Wetboek - Principe

In strafzaken zijn artikel 870 Gerechtelijk Wetboek en de artikelen 1315, 1316 en 1349 Burgerlijk Wetboek in de regel niet van toepassing (1). (1) Zie Cass. 20 december 2001, AR D.01.0009.N, AC 2001, nr. 717 (in tuchtzaken); Cass. 24 september 1999, AR D.98.0043.F, AC 1999, nr. 483 (in tuchtzaken); D. HOLSTERS, Bewijsvoering in strafzaken, Comm. Straf., nr. 2.

19 december 2017

P.2017.0385.N

AC nr. 719

BOSSEN

- Bosdecreet - Handhaving - Toezichthouders - Toezichtrechten

In de fase van de strafrechtelijke handhaving, dit is van zodra er een redelijk vermoeden van misdrijf is, kunnen de in artikel 16.3.10 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid bedoelde toezichthouders, hun toezichtrechten niet meer uitoefenen.

- Art. 6.1.5, derde lid Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

- Art. 107bis Bosdecreet 13 juni 1990

- Art. 16.3.10 Decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

12 december 2017

P.2016.1104.N

AC nr. 705

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

- Schadevergoeding ex delicto - Loonbeschermingswet - Artikelen 9 en 42, 1° - Draagwijdte

De artikelen 9 en 42, 1°, Loonbeschermingswet, stellen het niet-tijdig betalen van loon strafbaar, hetgeen zowel de laattijdige betaling als het geheel uitblijven ervan inhoudt; een schadevergoeding voor achterstallig loon ex delicto kan dan ook gevorderd worden (1). (1) Artikel 42, 1° Loonbeschermingswet werd inmiddels opgeheven bij wet van 6 juni 2010 houdende invoering van het Sociaal Strafwetboek en de inbreuk is thans strafbaar gesteld door artikel 162, 1° van het SSW.

- Artt. 9 en 42, 1° Wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers

21 november 2017

P.2017.0070.N

AC nr. 661

- Strafzaken - Beslissing op tegenspraak of bij verstek - Omschrijving gegeven door de rechter - Criteria om de aard van de beslissing te bepalen - Draagwijdte

Om te bepalen of een beslissing op tegenspraak of bij verstek is geweest, dient geen rekening te worden gehouden met de omschrijving die de rechter geeft aan de voor hem gevoerde rechtspleging, maar met de stukken waaruit blijkt dat partijen al dan niet het debat hebben bijgewoond en hun vorderingen, verweermiddelen en excepties hebben kunnen aanvoeren; een beslissing is ten aanzien van een verweerder op de burgerlijke rechtsvordering op tegenspraak geweest wanneer deze, persoonlijk of vertegenwoordigd door een advocaat, op de rechtszitting is verschenen en er zijn verweer heeft voorgedragen op de tegen hem aangevoerde vorderingen en middelen en het feit dat die verweerder afwezig is op een rechtszitting waarop tegen hem vorderingen of middelen worden aangevoerd, heeft niet steeds tot gevolg dat de ganse rechtspleging ten aanzien van hem bij verstek verloopt, zodat indien die verweerder over deze vorderingen of middelen nog zijn verweer kan voeren op een latere rechtszitting waarop hij wel aanwezig is, de beslissing tegenover hem op tegenspraak geweest is (1). (1) Zie Cass. 21 januari 2015, AR P.14.1418.F, AC 2015, nr.51(over de strafvordering) met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH in Pas. 2015, nr. 51.

21 november 2017

P.2016.1178.N

AC nr. 659

CASSATIE

BEVOEGDHEID VAN HET HOF

Bevoegdheid van het hof - Allerlei - Taalgebruik gerechtszaken - Strafzaken - Verzoek tot verwijzing naar een andere rechtcollege van dezelfde rang - Verzoeker die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Toezicht door het Hof

Niet alleen de beklaagde die alleen Frans kent, maar ook hij die zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, kan de verwijzing vragen naar een gerecht waar de rechtspleging in het Frans geschiedt zonder dat hij moet bewijzen of geloofwaardig maken dat hij alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt; de rechter beoordeelt dit onaantastbaar en het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

- Art. 23, tweede en vierde lid Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

7 november 2017

P.2017.0034.N

AC nr. 614

Bevoegdheid van het hof - Allerlei - Hoger beroep - Strafzaken - Appellerecht - Draagwijdte van het hoger beroep - Bepaling van de saisine - Wijze - Toezicht door het Hof

Het staat aan het appelgerecht om, in de eerste plaats op basis van de inhoud van de verklaring van hoger beroep en binnen de grenzen daarvan vervolgens op basis van de overeenkomstig artikel 204 Wetboek van Strafvordering geformuleerde grieven, de draagwijdte van het hoger beroep en dus de saisine van het appelgerecht te bepalen; het Hof gaat wel na of het appelgerecht uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen.

- Artt. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering

7 november 2017

P.2017.0727.N

AC nr. 619

Bevoegdheid van het hof - Allerlei - Taalgebruik gerechtszaken - Strafzaken - Verzoek tot verwijzing naar een andere rechtscollege van dezelfde rang - Verzoeker die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt - Objectieveerbare omstandigheden van de zaak - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Toepassing - Toezicht door het Hof

Op grond van artikel 23, vierde lid, Taalwet Gerechtszaken kan de rechter, indien de aanvrager alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, wegens omstandigheden van de zaak beslissen niet in te gaan op de aanvraag om taalwijziging op grond van objectieveerbare omstandigheden eigen aan de zaak die maken dat het aangewezen is dat hijzelf de zaak beoordeelt (1); de rechter oordeelt onaantastbaar in feite of er objectieveerbare omstandigheden eigen aan de zaak zijn die een goede rechtsbedeling kunnen begunstigen of bemoeilijken en het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord. (1) Cass. 15 november 2011, AR P.11.0563.N, AC 2011, nr. 618; Cass. 10 november 2015, AR P.14.1296.N, AC 2015, nr. 666; Cass. 10 november 2015, AR P.15.0714.N, AC 2015, nr. 667.

- Art. 23, tweede en vierde lid Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

7 november 2017

P.2017.0034.N

AC nr. 614

VERNIETIGING. OMVANG

Vernietiging - Omvang - Burgerlijke zaken - Vernietiging van een beslissing - Andere beslissing - Zelfde juridische grondslag

De vernietiging van de beslissing van het arrest om het incidenteel beroep van de eiser en zijn vorderingen voor het hof van beroep niet-ontvankelijk te verklaren, strekt zich uit tot de beslissing dat de eiser, voor de verdere rechtspleging, door een voorlopige bewindvoerder moet worden vertegenwoordigd, aangezien ze op dezelfde onwettigheid is gegrond (1). (1) Cass. 8 oktober 2007, AR S.07.0012.F, AC 2017, nr. 461.

18 oktober 2018

C.2017.0297.F

AC nr. ...

CASSATIEBEROEP

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Eisers en verweerders - Eiser in cassatie - Meerderjarige - Buitengerechtelijke bescherming - Algemene lastgeving - Ontvankelijkheid

Het cassatieberoep dat is ingesteld door de lasthebber na de inwerkingtreding van de algemene of bijzondere lastgeving die door een wilsbekwame meerderjarige wordt verleend en die in het bijzonder tot doel heeft om voor hem een buitengerechtelijke bescherming te regelen, is ontvankelijk.

18 oktober 2018

C.2017.0297.F

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Eisers en verweerders - Eiser in cassatie - Meerderjarige - Arrest dat zijn incidenteel beroep niet-ontvankelijk verklaart - Arrest dat hem verplicht door een voorlopige bewindvoerder te worden vertegenwoordigd - Cassatieberoep tegen de redenen betreffende zijn bekwaamheid om zijn rechten uit te oefenen - Ontvankelijkheid

Aangezien de eiser kritiek oefent op de beslissingen van het arrest die zijn incidenteel beroep en zijn vorderingen voor het hof van beroep niet-ontvankelijk verklaren en die zeggen dat hij, voor de verdere rechtspleging, door een voorlopig bewindvoerder vertegenwoordigd zal moeten worden, kunnen de redenen betreffende zijn bekwaamheid om zijn rechten uit te oefenen, waarop die beslissingen steunen, hem in het cassatiegeding niet worden tegengeworpen.

18 oktober 2018

C.2017.0297.F

AC nr. ...

CASSATIEMIDDELEN

STRAFZAKEN

Strafzaken - Ambtshalve voorgedragen middel - Schending artikelen 101 en 155 Gerechtelijk Wetboek

Uit de samenhang van de artikelen 76, 101 en 155 Gerechtelijk Wetboek, 73bis en 167, eerste lid, ZIV-wet, 232, 1° en 235, eerste lid, Sociaal Strafwetboek volgt dat wanneer een telastlegging wegens valsheid betrekking heeft op een document dat de terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen, bedoeld in de ZIV-wet, en wanneer een oplichting betrekking heeft op het gebruik van dergelijke valse stukken, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 155, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, de leden van het arbeidsauditoraat bevoegd zijn de strafvordering wegens dergelijke inbreuken uit te oefenen en de kamer van het hof van beroep dat uitspraak doet over de strafvordering moet samengesteld zijn uit twee raadsheren in het hof van beroep, de voorzitter daaronder begrepen, en uit één raadsheer in het arbeidshof.

14 november 2017

P.2017.0156.N

AC nr. 642

Strafzaken - Ambtshalve voorgedragen middel - Passieve uitlevering - Vreemdeling aangehouden met oog op uitlevering - Verzoek tot voorlopige invrijheidsstelling - Rechtspleging - Toepasselijke rechtsregels

Bij ontstentenis van specifieke bepalingen inzake uitlevering, zijn de regels die van toepassing zijn op de rechtspleging inzake een verzoek tot voorlopige invrijheidsstelling de gemeenrechtelijke regels, in dit geval de regels van het Wetboek van Strafvordering en niet deze van de Voorlopige Hechteniswet (1). (1) Cass. 29 februari 2012, AR P.12.0217.F, AC 2012, nr. 140.

- Artt. 3 en 5, vierde lid Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen

- Art. 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

5 december 2017

P.2017.1167.N

AC nr. 689

Strafzaken - Nieuw middel - Middel dat de openbare orde raakt of van dwingend recht is - Vereiste feitelijke gegevens - Feitenrechter - Geen vaststelling

Een middel dat aan de feitenrechter niet is voorgelegd en waarover die op eigen initiatief niet heeft beslist, ook al is het gegrond op een wettelijke bepaling of verdragsbepaling die of op een algemeen rechtsbeginsel dat de openbare orde raakt of van dwingend recht is, kan slechts voor het Hof worden opgeworpen wanneer de feitelijke gegevens die voor de beoordeling noodzakelijk zijn, blijken uit de bestreden beslissing of uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan (1). (1) Cass. 7 december 1999, AR P. 98.0487.N, AC 1999, nr. 666.

19 december 2017

P.2017.0385.N

AC nr. 719

CHEQUE

- Endossement ter incasso

Een endossement werkt in de regel eigendom overdragend, maar dat is niet het geval bij een endossement ter incasso zoals bedoeld door artikel 23, eerste lid, Chequewet.

7 november 2017

P.2017.0068.N

AC nr. 616

DOUANE EN ACCIJNZEN

- Invoer van goederen in een land van de Europese Gemeenschappen - Controle van oorsprong - Weigering preferentieel tarief bij toepassing artikel 94.5 TCDW - Niet-boeking achteraf bij toepassing van artikel 220, tweede lid, b) CDW - Mogelijkheid

De weigering van de toekenning van de tariefpreferenties bij toepassing van artikel 94.5 TCDW houdt geen verband met een al dan niet begane actieve vergissing door de douaneautoriteiten van het land van uitvoer bij het afleveren van de certificaten, maar met hun houding in het kader van de wederzijdse samenwerking; wanneer het preferentieel tarief op grond van artikel 94.5 TCDW wordt geweigerd, dan zijn de douaneautoriteiten van het land van invoer ertoe gehouden over te gaan tot navordering van de verschuldigde rechten behoudens buitengewone omstandigheden zodat bijgevolg van de boeking achteraf niet meer kan worden afgezien bij toepassing van artikel 220, tweede lid, b), CDW (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 220, tweede lid EEG-Verordening nr. 2913/92 van de Raad van 12 okt. 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek

- Art. 94.5 EEG-Verordening nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993

21 september 2018

F.2013.0034.N

AC nr. ...

EIGENDOM

- Mede-eigendom - Gedwongen mede-eigendom van gebouwen - Syndicus - Initiatiefrecht - Optreden in rechte

De bevoegdheid van de syndicus om de vereniging van mede-eigenaars in rechte te vertegenwoordigen is te onderscheiden van het initiatiefrecht voor het optreden in rechte; de beslissing om in rechte op te treden berust bij de algemene vergadering; zonder beslissing van de algemene vergadering is de door de syndicus ingestelde vordering, in beginsel, niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 577-8, § 4, 6°, en 577-9, § 1, tweede lid Burgerlijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

- Begrip - Verdrag Rechten van de Mens - Eerste aanvullend protocol - Artikel 1

Onder eigendom in de zin van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het EVRM wordt niet alleen bestaande eigendom begrepen, maar ook vermogensrechten, met inbegrip van vorderingen waaromtrent de betrokkene kan laten gelden dat hij of zij minstens een legitieme verwachting heeft om het daadwerkelijk genot van een eigendomsrecht te verwerven; daarentegen kan een voorwaardelijke vordering die vervallen is ingevolge de niet-ervulling van de voorwaarde niet worden beschouwd als eigendom in de zin van voormelde bepaling (1). (1) "[...] according to the established case-law of the Convention organs, "possessions" can be "existing possessions" or assets, including claims, in respect of which the applicant can argue that he has at least a "legitimate expectation" of obtaining effective enjoyment of a property right. By way of contrast, the hope of recognition of the survival of an old property right which it has long been impossible to exercise effectively cannot be considered as a "possession" within the meaning of Article 1 of Protocol No. 1, nor van a conditional claim which lapses as a result of the non-fulfilment of the condition". EHRM 12 juli 2001, nr. 42527/98, Prins Hans-Adam II van Liechtenstein/Duitsland; EHRM 10 juli 2002, nr. 38645/97, Polacek en Polackova/Tsjechië; EHRM 10 juli 2002, nr. 39794/98, Gratzinger en Gratzingerova/Tsjechië; EHRM 28 september 2004, nr. 44912/98, Kopecký/Slovakije; EHRM 29 januari 2008, nr. 19247/03, Balan/Moldavië; EHRM 15 september 2009, nr. 10373/05, Moskal/Polen; J. SLUYSMANS en R. DE GRAAFF, "Ontwikkelingen in het eigendomsbegrip onder artikel 1 Eerste Protocol", NTM 2014, 255.

- Art. 1 Wet 13 mei 1955 houdende goedkeuring van het EVRM, ondertekend op 4 november 1950, te Rome, en van het Additioneel Protocol bij dit Verdrag, ondertekend op 20 maart 1952, te Parijs

8 maart 2018

C.2017.0451.N

AC nr. ...

- Mede-eigendom - Gedwongen mede-eigendom van gebouwen - Syndicus - Initiatiefrecht - Optreden in rechte

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

EUROPESE UNIE**PREJUDICIELE GESCHILLEN*****Prejudiciële geschillen - Hof van Justitie van de Europese Unie - Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting - Grenzen***

Krachtens artikel 51 Handvest Grondrechten Europese Unie zijn de bepalingen van die akte gericht tot de instellingen en de organen van de Unie met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel en, uitsluitend wanneer zij het recht van de Unie ten uitvoer brengen, tot de Lidstaten, zodat wanneer een dergelijke aangelegenheid niet aan de orde is de prejudiciële vraag niet dient te worden gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (1). (1) Cass. 23 december 2015, AR P.15.1596.F, AC 2015, nr. 781 met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH, Pas., 2015, nr. 781; Cass. 15 oktober 2014, AR P.14.1399.F, AC 2014, nr. 612.

- Art. 51 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 12 december 2007

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

VERDRAGSBEPALINGEN***Verdragsbepalingen - Beginselen - Handvest Grondrechten van de Europese Unie -***

Toepassingsgebied

Krachtens artikel 51 Handvest Grondrechten Europese Unie zijn de bepalingen van die akte gericht tot de instellingen en de organen van de Unie met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel en, uitsluitend wanneer zij het recht van de Unie ten uitvoer brengen, tot de Lidstaten, zodat wanneer een dergelijke aangelegenheid niet aan de orde is de prejudiciële vraag niet dient te worden gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (1). (1) Cass. 23 december 2015, AR P.15.1596.F, AC 2015, nr. 781 met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH, Pas., 2015, nr. 781; Cass. 15 oktober 2014, AR P.14.1399.F, AC 2014, nr. 612.

- Art. 51 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 12 december 2007

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

Verdragsbepalingen - Beginselen - Handvest Grondrechten van de Europese Unie - Artikel 51 - Hof van Justitie van de Europese Unie - Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting - Grenzen

Krachtens artikel 51 Handvest Grondrechten Europese Unie zijn de bepalingen van die akte gericht tot de instellingen en de organen van de Unie met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel en, uitsluitend wanneer zij het recht van de Unie ten uitvoer brengen, tot de Lidstaten, zodat wanneer een dergelijke aangelegenheid niet aan de orde is de prejudiciële vraag niet dient te worden gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (1). (1) Cass. 23 december 2015, AR P.15.1596.F, AC 2015, nr. 781 met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH, Pas., 2015, nr. 781; Cass. 15 oktober 2014, AR P.14.1399.F, AC 2014, nr. 612.

- Art. 51 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 12 december 2007

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

Verdragsbepalingen - Beleid - Artikel 56 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie - Vrij verkeer van personen, diensten en kapitaal

De bepaling van artikel 56 VWEU vereist een grensoverschrijdend element in de voorliggende feiten opdat zij van toepassing zou zijn (1). (1) HvJ 16 februari 1995, C-29/94 tot C-35/94, Aubertin e.a., I - 311 tot 318; K. LENAERTS en P. VAN NUFFEL, Europees recht, Antwerpen, Intersentia, 2011, 193-194, nr. 253.

- Art. 56 Verdrag van 25 maart 1957 de werking van de Europese Unie

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

Verdragsbepalingen - Instellingen - Artikel 267 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie - Hof van Justitie van de Europese Unie - Bevoegdheid

Overeenkomstig artikel 267, eerste lid, VWEU is het Hof van Justitie van de Europese Unie bevoegd om, bij wijze van prejudiciële beslissing, uitspraak te doen over de uitlegging van de verdragen en over de geldigheid en de uitlegging van de handelingen van de instellingen, de organen of de instanties van de Unie.

- Art. 267 Verdrag van 25 maart 1957 de werking van de Europese Unie

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

FAILLISEMENT, FAILLISEMENTSAKOORD EN GERECHTELIJ

GERECHTELIJK AKKOORD

Gerechtigd akkoord - WCO - Termijn van opschorting - Verzoek tot verlenging - Ontvankelijkheid

Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat de gedelegeerd rechter in zijn op 18 januari 2018 neergelegd verslag de vraag naar de ontvankelijkheid van het verzoek tot verlenging van de termijn van opschorting heeft opgeworpen; deze exceptie was aldus in het debat zodat het middel dat ervan uitgaat dat het vonnis met miskennis van het recht van verdediging heeft geoordeeld dat dit verzoek niet-ontvankelijk was wegens laattijdigheid, niet kan worden aangenomen.

- Artt. 24, § 2 en 38, § 1 Wet 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen
- Art. 774 Gerechtelijk Wetboek

24 september 2018

C.2018.0189.N

AC nr. ...

GEESTESZIEKE

- Meerderjarige - Rechtsbekwaamheid - Geen wettelijke maatregel die zijn rechtsbekwaamheid beperkt of opheft

Aangezien bekwaamheid de regel is, behouden de personen die onbekwaam zijn wegens hun geestestoestand en jegens wie geen enkele wettelijke maatregel is genomen om hun rechtsbekwaamheid in te perken of op te heffen, die bekwaamheid geheel.

- Art. 488 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0297.F

AC nr. ...

- Meerderjarige - Buitengerechtelijke bescherming - Algemene lastgeving - Aanvang

Uit de artikelen 489 tot 490/2 van het Burgerlijk Wetboek, die de buitengerechtelijke bescherming regelen van de meerderjarige die hetzij geheel of gedeeltelijk, zij het tijdelijk, niet in staat is zonder bijstand of andere beschermingsmaatregel zijn belangen van vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen, hetzij zich in staat van verkwisting bevindt, volgt niet dat de algemene of bijzondere lastgeving pas uitwerking heeft op het ogenblik dat de lastgever in één van die toestanden verkeert.

- Artt. 489 tot 490/2 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0297.F

AC nr. ...

- Meerderjarige - Buitengerechtelijke bescherming - Algemene lastgeving - Cassatieberoep - Burgerlijke zaken - Ontvankelijkheid

Het cassatieberoep dat is ingesteld door de lasthebber na de inwerkingtreding van de algemene of bijzondere lastgeving die door een wilsbekwame meerderjarige wordt verleend en die in het bijzonder tot doel heeft om voor hem een buitengerechtelijke bescherming te regelen, is ontvankelijk.

18 oktober 2018

C.2017.0297.F

AC nr. ...

- Meerderjarige - Buitengerechtelijke bescherming - Algemene lastgeving - Tijdstip van aanvang

De bijzondere of algemene lastgeving die door een wilsbekwame meerderjarige wordt verleend en die in het bijzonder tot doel heeft om voor hem een buitengerechtelijke bescherming te regelen, krijgt uitwerking vanaf het tijdstip dat door de partijen in hun overeenkomst is bepaald.

- Artt. 489 tot 490/2 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0297.F

AC nr. ...

GERECHTSKOSTEN

STRAFZAKEN

Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsplegingsvergoedingen - Omslag tussen enerzijds burgerlijke partij en anderzijds de beklaagde en de burgerrechtelijk aansprakelijke partij - Toelaatbaarheid

Artikel 162bis Wetboek van Strafvordering laat niet toe dat de rechtsplegingsvergoeding ten laste wordt gelegd van de burgerlijke partij die optreedt tegen de personen tegen wie de vervolgingen door het openbaar ministerie zijn ingesteld; evenmin kunnen de rechtsplegingsvergoedingen in voorkomend geval tussen de burgerlijke partij, enerzijds, en de beklaagde en de burgerrechtelijk aansprakelijke partij, anderzijds, worden omgeslagen (1). (1) Zie F. VAN VOLSEM, "De rechtsplegingsvergoeding in strafzaken: zeven jaar rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Cassatie" in F. Taelman (ed.), *Efficiënt procederen voor een goede rechtsbedeling*, Reeks Gandaius - Postuniversitaire Cyclus Willy Delva, nr. 41, Wolters Kluwer Belgium, Mechelen, 2016, p. 648, nr. 131.

5 december 2017

P.2017.0173.N

AC nr. 688

Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsplegingsvergoeding - Tenlastelegging van burgerlijke partij - Toelaatbaarheid

Artikel 162bis Wetboek van Strafvordering laat niet toe dat de rechtsplegingsvergoeding ten laste wordt gelegd van de burgerlijke partij die optreedt tegen de personen tegen wie de vervolgingen door het openbaar ministerie zijn ingesteld; evenmin kunnen de rechtsplegingsvergoedingen in voorkomend geval tussen de burgerlijke partij, enerzijds, en de beklaagde en de burgerrechtelijk aansprakelijke partij, anderzijds, worden omgeslagen (1). (1) Zie F. VAN VOLSEM, "De rechtsplegingsvergoeding in strafzaken: zeven jaar rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Cassatie" in F. Taelman (ed.), *Efficiënt procederen voor een goede rechtsbedeling*, Reeks Gandaius - Postuniversitaire Cyclus Willy Delva, nr. 41, Wolters Kluwer Belgium, Mechelen, 2016, p. 648, nr. 131.

5 december 2017

P.2017.0173.N

AC nr. 688

GEZONDHEIDSPOLITIE

OVER DE MENS

Over de mens - Wet Rookverbod 2009 - Roken in de speelzaal van een kansspelinrichting - Plaatsen waar diensten aan het publiek worden verstrekt - Casino

Het roken in een speelzaal van een kansspelinrichting levert een inbreuk op op het rookverbod dat geldt in plaatsen waar al dan niet tegen betaling diensten aan het publiek worden verstrekt.

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

Over de mens - Wet Rookverbod 2009 - Rookkamer - Verbod tot het verlenen van diensten - Draagwijdte

Uit de wetsgeschiedenis, de aard en de doelstelling van de bepalingen van artikel 2, 3°, b), v, artikel 3, §1 en artikel 6 Wet Rookverbod 2009, volgt dat het verbod tot het verlenen van diensten in een rookkamer een algemene draagwijdte heeft en niet beperkt is tot enkel het opdienen van dranken (1). (1) Cass. 25 mei 2016, AR P. 14.1640.F, AC 2016, nr. 347 met concl. van advocaat-generaal M. NOLET DE BRAUWERE in Pas. 2016, nr. 347; Cass.16 oktober 2013, AR P.13.0725.F, AC 2013, nr. 525.

- Artt. 2, 3°, b), v, 3, § 1, en 6 Wet 22 december 2009 betreffende een algemene regeling voor rookvrije gesloten plaatsen toegankelijk voor het publiek en ter bescherming van werknemers tegen tabaksrook

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

GRONDWET

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE)

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Koninklijk besluit - Onwettigheid

Het wegens onwettigheid buiten toepassing verklaren van een koninklijk besluit in een geding brengt met zich mee dat tussen de partijen in die zaak dit besluit buiten beschouwing wordt gelaten, waardoor het geen gevolgen sorteert en de rechter er in rechte noch in feite rekening mee mag houden; hieruit volgt dat de bepalingen van een koninklijk besluit die worden gewijzigd door een wegens onwettigheid buiten toepassing gelaten koninklijk besluit, in het concrete geding moeten worden toegepast.

14 november 2017

P.2017.0121.N

AC nr. 641

GRONDWETTELIJK HOF

- Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting - Grenzen - Niet-ontvankelijkheid van het middel waarin het verzoek tot het stellen van prejudiciële vragen is opgenomen

Wanneer het cassatiemiddel waarin het verzoek tot het stellen van prejudiciële vragen is opgenomen niet-ontvankelijk wordt verklaard om redenen die niet ontleend zijn aan normen die zelf het onderwerp uitmaken van dit verzoek, dienen overeenkomstig artikel 26, § 2, tweede lid, 1°, Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof de prejudiciële vragen niet te worden gesteld.

19 december 2017

P.2017.0385.N

AC nr. 719

- Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting - Grenzen - Toetsing van een gerechtelijke uitspraak

Het Grondwettelijk Hof is niet bevoegd om bij wijze van prejudiciële beslissing een rechterlijke uitspraak te toetsen aan de artikelen 10, 11, 12 en 14 van de Grondwet.

- Art. 26, § 1, 3° Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

HANDELSPAPIER

- Endossement - Gevolg - Uitzondering

Een endossement werkt in de regel eigendom overdragend, maar dat is niet het geval bij een endossement ter incasso zoals bedoeld door artikel 23, eerste lid, Chequewet.

7 november 2017

P.2017.0068.N

AC nr. 616

HERHALING

- Wegverkeerswet - Artikel 38

De toepassing van de door artikel 38, § 6, Wegverkeerswet bedoelde staat van herhaling vereist niet dat de nieuwe overtreding waarvoor de beklagde wordt vervolgd en waaraan hij schuldig wordt bevonden identiek is als die op grond waarvan de staat van herhaling wordt aangenomen; een in kracht van gewijsde getreden veroordeling voor om het even welke door artikel 38, § 6, eerste lid, Wegverkeerswet bedoelde overtreding kan als grondslag dienen voor de vaststelling dat om het even welke door artikel 38, § 6, eerste lid, Wegverkeerswet bedoelde overtreding werd begaan in een dergelijke toestand van herhaling.

14 november 2017

P.2017.0639.N

AC nr. 644

HOGER BEROEP

BURGERLIJKE ZAKEN (HANDELSZAKEN EN SOCIALE ZAKEN INBEGREPEN)

Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Onsplitsbaar geschil - Grief

Een grief als bedoeld in artikel 1057, 7°, Gerechtelijk Wetboek is een bezwaar van de appelland tegen het beroepen vonnis, dat duidelijk en nauwkeurig moet worden geformuleerd in het verzoekschrift tot hoger beroep om de geïntimeerde toe te laten zijn verweer voor te bereiden en de rechter in staat te stellen de juiste draagwijdte van de grief na te gaan; bij afwezigheid van grieven in de zin van deze bepaling kan het verzoekschrift tot hoger beroep enkel nietig worden verklaard indien de geïntimeerde dit in limine litis vordert en hierbij belangenschade aantoont, waarbij de rechter rekening houdt met de concrete elementen en omstandigheden van de zaak en waarbij de appelland zijn hoger beroep bij conclusie kan uitbreiden tot andere beslissingen van de eerste rechter voor zover de beroepstermijn niet is verstreken en niet in deze beslissingen werd berust (1). (1) Parl.St.Kamer, DOC 54 2015-16, nr. 1418/001, p.87-88; Cass. 06 februari 2018, AR P.17.0543.N, AC 2018, nr. 76; Cass. 19 april 2017, AR P.17.0055.F, AC 2017, nr. 268; Cass. 21 december 2016, AR P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740 met concl. van advocaat-generaal M. Nolet de Brauwere; Cass. 8 april 2011, AR P.10.0026.N, AC 2011, nr. 256; J. LAENENS, Handboek gerechtelijk recht, Intersentia, 2016, 746.

6 februari 2018

P.2017.0457.N

AC nr. ...

STRAFZAKEN (DOUANE EN ACCIJNZEN INBEGREPEN)

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Termijn - Verstekvonnis - Ogenblik kennisname door raadsman van beklagde - Invloed

Uit de artikelen 203 en 204 Wetboek van Strafvordering volgt dat de rechter de beklaagde vervallen moet verklaren van zijn hoger beroep tegen een op verstek gewezen vonnis indien hij zijn verzoekschrift of grievenformulier niet heeft ingediend binnen de beroepstermijn, dit is uiterlijk dertig dagen na de dag van betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats; het ogenblik waarop de raadsman van de beklaagde kennis krijgt van dit vonnis is hierbij niet dienend.

14 november 2017

P.2017.0966.N

AC nr. 645

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Appелgerecht - Draagwijdte van het hoger beroep - Bepaling van de saisine

Het staat aan het appelgerecht om, in de eerste plaats op basis van de inhoud van de verklaring van hoger beroep en binnen de grenzen daarvan vervolgens op basis van de overeenkomstig artikel 204 Wetboek van Strafvordering geformuleerde grieven, de draagwijdte van het hoger beroep en dus de saisine van het appelgerecht te bepalen; het Hof gaat wel na of het appelgerecht uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen.

- Artt. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering

7 november 2017

P.2017.0727.N

AC nr. 619

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Termijn - Uitlevering - In het buitenland verleend bevel tot aanhouding - Uitvoerbaarverklaring - Beschikking van de raadkamer

De modaliteiten van het hoger beroep van de vreemdeling tegen de beschikking van de raadkamer die met toepassing van artikel 3 Uitleveringswet 1874 het buitenlands bevel tot aanhouding met het oog op uitlevering uitvoerbaar verklaart, worden niet bepaald door artikel 22 Voorlopige Hechteniswet, maar wel door artikel 135 Wetboek van Strafvordering, waarvan paragraaf 4 bepaalt dat het hoger beroep door hij die van zijn vrijheid is beroofd, wordt ingesteld binnen een termijn van vierentwintig uren die begint te lopen vanaf de dag waarop de beschikking is gewezen (1). (1) Cass. 17 juli 2001, AR P.01.0972.N, AC 2001, nr. 420.

- Art. 3 Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen

- Art. 135, § 4 Wetboek van Strafvordering

- Art. 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

19 december 2017

P.2017.1116.N

AC nr. 720

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grievenformulier - Aanduiding van grief - Formulering van eis, exceptie of verweer - Afleiden van een rechtsgevolg - Taak van de appelrechter - Draagwijdte

Uit artikel 149 Grondwet volgt dat in de mate dat een appelland in een grievenformulier niet alleen zijn grieven aanduidt, maar ook een duidelijke eis, exceptie of verweer formuleert, de appelrechter daarop moet antwoorden, maar dit artikel houdt niet in dat de rechter moet antwoorden op een aanvoering waaruit de appelland geen rechtsgevolg voor de te nemen beslissing afleidt (1). (1) Cass. 14 november 2017, AR P. 16.1250.N, AC 2017, nr 639; Cass. 14 november 2017, AR P.17.0171.N, AC 2017, nr 643.

21 november 2017

P.2017.0040.N

AC nr. 660

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Bevoegdheid - ZIV-wet - Document dat terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen - Valsheid en oplichting - Strafvordering

Uit de samenhang van de artikelen 76, 101 en 155 Gerechtelijk Wetboek, 73bis en 167, eerste lid, ZIV-wet, 232, 1° en 235, eerste lid, Sociaal Strafwetboek volgt dat wanneer een telastlegging wegens valsheid betrekking heeft op een document dat de terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen, bedoeld in de ZIV-wet, en wanneer een oplichting betrekking heeft op het gebruik van dergelijke valse stukken, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 155, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, de leden van het arbeidsauditoraat bevoegd zijn de strafvordering wegens dergelijke inbreuken uit te oefenen en de kamer van het hof van beroep dat uitspraak doet over de strafvordering moet samengesteld zijn uit twee raadsheren in het hof van beroep, de voorzitter daaronder begrepen, en uit één raadsheer in het arbeidshof.

14 november 2017

P.2017.0156.N

AC nr. 642

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Enkel hoger beroep van de inverdenkinggestelde - Vervallenverklaring bij gemis aan nauwkeurige grieven

De appelrechter kan op het enkel hoger beroep van een inverdenkinggestelde geen door artikel 210 Wetboek van Strafvordering bedoelde grieven ambtshalve aanvoeren indien hij dit hoger beroep op grond van artikel 204, eerste lid, Wetboek van Strafvordering vervallen verklaart.

- Artt. 204, eerste lid, en 210 Wetboek van Strafvordering

7 november 2017

P.2017.0892.N

AC nr. 620

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Verstekvonnissen - Verzoekschrift of grievenformulier - Indiening buiten de beroepstermijn

Uit de artikelen 203 en 204 Wetboek van Strafvordering volgt dat de rechter de beklagde vervallen moet verklaren van zijn hoger beroep tegen een op verstek gewezen vonnis indien hij zijn verzoekschrift of grievenformulier niet heeft ingediend binnen de beroepstermijn, dit is uiterlijk dertig dagen na de dag van betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats; het ogenblik waarop de raadsman van de beklagde kennis krijgt van dit vonnis is hierbij niet dienend.

14 november 2017

P.2017.0966.N

AC nr. 645

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Saisine van de appelrechter - Ambtshalve opwerpen van grieven door de appelrechter - Grens - Toepassing

Het zijn de door de appellante aangevoerde grieven die de saisine van de appelrechter bepalen en de in artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering opgenomen regel kan er niet toe leiden dat de appelrechter zijn saisine uitbreidt door ambtshalve een middel op te werpen betreffende een strafbaar feit waarvan de schuldbeoordeling in hoger beroep bij afwezigheid van grieven ter zake niet aanhangig is, zodat indien de grieven van een appellante beperkt zijn tot de strafmaat voor een feit zoals het door de eerste rechter is bewezen verklaard, het appelgerecht dit feit door het aanvoeren van een ambtshalve middel niet kan heromschrijven (1). (1) Cass. 19 april 2017, AR P.17.0055.F, AC 2017, nr.268; Cass. 21 december 2016, AR P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740.

- Artt. 204, eerste lid, en 210, tweede lid Wetboek van Strafvordering

12 december 2017

P.2017.0251.N

AC nr. 706

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Verzet tegen een arrest bij verstek gewezen in hoger beroep - Beoordeling van de wettige reden van verschoning - Draagwijdte

Uit artikel 208 Wetboek van Strafvordering volgt dat een appelrechter bij de beoordeling of een door de eiser aangehaalde reden van verstek een wettige reden van verschoning vormt, dezelfde criteria dient te hanteren als een rechter in eerste aanleg.

19 december 2017

P.2017.0340.N

AC nr. 718

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Bevoegdheid - ZIV-wet - Document dat terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen - Valsheid en oplichting - Samenstelling zetel

Uit de samenhang van de artikelen 76, 101 en 155 Gerechtelijk Wetboek, 73bis en 167, eerste lid, ZIV-wet, 232, 1° en 235, eerste lid, Sociaal Strafwetboek volgt dat wanneer een telastlegging wegens valsheid betrekking heeft op een document dat de terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen, bedoeld in de ZIV-wet, en wanneer een oplichting betrekking heeft op het gebruik van dergelijke valse stukken, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 155, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, de leden van het arbeidsauditoraat bevoegd zijn de strafvordering wegens dergelijke inbreuken uit te oefenen en de kamer van het hof van beroep dat uitspraak doet over de strafvordering moet samengesteld zijn uit twee raadsheren in het hof van beroep, de voorzitter daaronder begrepen, en uit één raadsheer in het arbeidshof.

14 november 2017

P.2017.0156.N

AC nr. 642

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Appelrechter - Bepaling van de saisine

Uit de wetsgeschiedenis van de artikelen 204 en 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering volgt dat de grieven die de appellant in zijn verzoekschrift of grievenformulier, zoals omschreven in artikel 204 Wetboek van Strafvordering, opgeeft of aankruist de rechtsmacht van de appelrechter bepalen; de mogelijkheid om na de uiterste datum van het indienen van dit verzoekschrift of grievenformulier nog grieven op te werpen, werd door de wetgever verworpen waaruit volgt dat de appelrechter enkel door de partijen in hun verzoekschrift of grievenformulier opgeworpen grieven mag onderzoeken, waarbij hij, zo daartoe grond bestaat, binnen zijn saisine zoals die voortvloeit uit die grieven, de in artikel 210 Wetboek van Strafvordering bepaalde middelen van openbare orde opwerpt (1). (1) Parl.St.Kamer, DOC 54 2015-16, nr. 1418/001, p. 87-88; Parl.St.Kamer, DOC 54 2015-16, nr. 1418/008, p. 24; Cass. 12 december 2017, AR P.17.0251.N, AC 2017, nr. 706. Cass. 19 april 2017, AR P.17.0055.F, AC 2017, nr. 268; Cass. 21 december 2016, AR P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740 met concl. van advocaat-generaal M. Nolet de Brauwere.

6 februari 2018

P.2017.0457.N

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Appellerecht - Bepaling van de saisine

Het zijn de door de appellant aangevoerde grieven die de saisine van de appelrechter bepalen en de in artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering opgenomen regel kan er niet toe leiden dat de appelrechter zijn saisine uitbreidt door ambtshalve een middel op te werpen betreffende een strafbaar feit waarvan de schuldbeoordeling in hoger beroep bij afwezigheid van grieven ter zake niet aanhangig is, zodat indien de grieven van een appellant beperkt zijn tot de strafmaat voor een feit zoals het door de eerste rechter is bewezen verklaard, het appellerecht dit feit door het aanvoeren van een ambtshalve middel niet kan heromschrijven (1). (1) Cass. 19 april 2017, AR P.17.0055.F, AC 2017, nr.268; Cass. 21 december 2016, AR P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740.

- Artt. 204, eerste lid, en 210, tweede lid Wetboek van Strafvordering

12 december 2017

P.2017.0251.N

AC nr. 706

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Verzoekschrift of grievenformulier - Verplichting tot nauwkeurige opgave van grieven tegen de bestreden beslissing - Grief

Een grief als bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing door de appelland van een afzonderlijke beslissing van het beroepen vonnis, waarvan hij de hervorming door de appelrechter vraagt, zonder dat vereist is dat de appelland in zijn verzoekschrift of zijn grievenformulier reeds opgave doet van de redenen waarom hij die hervorming vraagt(1); dit belet de tegenpartijen niet hun exacte rechtspositie tegenover de appelland te bepalen. (1) Cass. 26 september 2017, AR P.16.1221.N, AC 2017, nr. 497; Cass. 18 april 2017, AR P.17.0087.N, AC 2017, nr. 263; Cass. 18 april 2017, AR P.17.0031.N, AC 2017, nr. 262; Cass. 18 februari 2017, AR P.16.1177.N, AC 2017, nr. 141 met concl. van advocaat-generaal DECREUS; Cass. 18 oktober 2016, AR P.16.0818.N, AC 2016, nr. 584 met concl. advocaat-generaal met opdracht WINANTS.

- Art. 204 Wetboek van Strafvordering

12 december 2017

P.2017.0888.N

AC nr. 709

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grievenformulier - Vermelding feitelijke gegevens door appelland - Taak appelrechter

Uit artikel 149 Grondwet volgt dat in de mate dat een appelland in een grievenformulier niet alleen zijn grieven aanduidt, maar ook een duidelijke eis, exceptie of verweer formuleert, de appelrechter daarop moet antwoorden; artikel 149 Grondwet houdt echter niet in dat indien de appelland in zijn grievenformulier louter melding maakt van feitelijke gegevens, zonder daaruit rechtsgevolgen af te leiden voor de door de rechter te nemen beslissing, de rechter daarop moet antwoorden (1). (1) Zie Cass. 14 november 2017, AR P.16.1250.N, AC 2017, nr. 639.

14 november 2017

P.2017.0171.N

AC nr. 643

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Enkel hoger beroep van de inverdenkinggestelde - Ambtshalve opwerpen van grieven door de beroepsrechter

De appelrechter kan op het enkel hoger beroep van een inverdenkinggestelde geen door artikel 210 Wetboek van Strafvordering bedoelde grieven ambtshalve aanvoeren indien hij dit hoger beroep op grond van artikel 204, eerste lid, Wetboek van Strafvordering vervallen verklaart.

- Artt. 204, eerste lid, en 210 Wetboek van Strafvordering

7 november 2017

P.2017.0892.N

AC nr. 620

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grievenformulier - Vermelding eis, exceptie of verweer door appelland - Taak appelrechter

Uit artikel 149 Grondwet volgt dat in de mate dat een appelland in een grievenformulier niet alleen zijn grieven aanduidt, maar ook een duidelijke eis, exceptie of verweer formuleert, de appelrechter daarop moet antwoorden (1). (1) Zie Cass. 14 november 2017, AR P.17.0171.N, AC 2017, nr. 643.

14 november 2017

P.2016.1250.N

AC nr. 639

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grieven aangevoerd buiten de saisine van het appelgerecht

De grieven die een appelland overeenkomstig artikel 204 Wetboek van Strafvordering aanvoert buiten de saisine zoals die volgt uit de door hem afgelegde verklaring van hoger beroep, zijn niet ontvankelijk.

- Artt. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering

7 november 2017

P.2017.0727.N

AC nr. 619

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grievensformulier - Vermelding eis, exceptie of verweer door appellant - Taak appelrechter

Uit artikel 149 Grondwet volgt dat in de mate dat een appellant in een grievensformulier niet alleen zijn grieven aanduidt, maar ook een duidelijke eis, exceptie of verweer formuleert, de appelrechter daarop moet antwoorden; artikel 149 Grondwet houdt echter niet in dat indien de appellant in zijn grievensformulier louter melding maakt van feitelijke gegevens, zonder daaruit rechtsgevolgen af te leiden voor de door de rechter te nemen beslissing, de rechter daarop moet antwoorden (1). (1) Zie Cass. 14 november 2017, AR P.16.1250.N, AC 2017, nr. 639.

14 november 2017

P.2017.0171.N

AC nr. 643

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Verzoekschrift of grievensformulier - Grief

Een grief als bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing door de appellant van een afzonderlijke beslissing van het beroepen vonnis, waarvan hij de hervorming door de appelrechter vraagt; het staat aan de appelrechter om onaantastbaar in feite te oordelen of de appellant in het verzoekschrift of in het grievensformulier zijn grieven tegen het beroepen vonnis voldoende nauwkeurig heeft opgegeven, zoals vereist door artikel 204 Wetboek van Strafvordering, waarbij de rechter bij die beoordeling het aankruisen van grieven die geen verband houden met het beroepen vonnis in aanmerking kan nemen (1). (1) Cass. 19 april 2017, AR P.17.0055.F, AC 2017, nr. 268; Cass. 21 december 2016, AR P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740 met concl. van advocaat-generaal M. Nolet de Brauwere

6 februari 2018

P.2017.0543.N

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Saisine van het appelgerecht beperkt tot de strafmaat - Toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek

Indien de saisine van het appelgerecht bij toepassing van artikel 204 Wetboek van Strafvordering beperkt is tot de strafmaat kan de rechter die vaststelt dat de bij hem aanhangige en reeds bewezen verklaarde feiten voldoen aan de voorwaarden van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek, zich uitspreken over het al dan niet toepassen van die bepaling vermits die beoordeling verband houdt met de strafmaat.

- Art. 204 Wetboek van Strafvordering

- Art. 65, tweede lid Strafwetboek

7 november 2017

P.2017.0584.N

AC nr. 618

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Appелgerecht - Strafproces en burgerlijk proces - Begrip grief en formuleren van al dan niet nauwkeurige grieven

Het begrip "grief" en de gevolgen van het formuleren van al dan niet nauwkeurige grieven tegen het beroepen vonnis zijn verschillend in een strafproces en in een burgerlijk proces.

6 februari 2018

P.2017.0457.N

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Appелrechter - Saisine - Ambtshalve opwerpen van grieven door de appelrechter

Uit de wetsgeschiedenis van de artikelen 204 en 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering volgt dat de grieven die de appelland in zijn verzoekschrift of grievenformulier, zoals omschreven in artikel 204 Wetboek van Strafvordering, opgeeft of aankruist de rechtsmacht van de appelrechter bepalen; de mogelijkheid om na de uiterste datum van het indienen van dit verzoekschrift of grievenformulier nog grieven op te werpen, werd door de wetgever verworpen waaruit volgt dat de appelrechter enkel door de partijen in hun verzoekschrift of grievenformulier opgeworpen grieven mag onderzoeken, waarbij hij, zo daartoe grond bestaat, binnen zijn saisine zoals die voortvloeit uit die grieven, de in artikel 210 Wetboek van Strafvordering bepaalde middelen van openbare orde opwerpt (1). (1) Parl.St.Kamer, DOC 54 2015-16, nr. 1418/001, p. 87-88; Parl.St.Kamer, DOC 54 2015-16, nr. 1418/008, p. 24; Cass. 12 december 2017, AR P.17.0251.N, AC 2017, nr. 706. Cass. 19 april 2017, AR P.17.0055.F, AC 2017, nr. 268; Cass. 21 december 2016, AR P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740 met concl. van advocaat-generaal M. Nolet de Brauwere.

6 februari 2018

P.2017.0457.N

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Appellerecht - Grief

Een grief als bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing door de appelland van een afzonderlijke beslissing van het beroepen vonnis, waarvan hij de hervorming door de appelrechter vraagt zonder dat vereist is dat de appelland in zijn verzoekschrift of grievenformulier reeds opgave doet van de redenen waarom hij die hervorming vraagt; bij afwezigheid van grieven in de zin van deze bepaling is het hoger beroep niet ontvankelijk (1). (1) Cass. 18 oktober 2016, AR P.16.0818.N, AC 2016, nr. 584.

6 februari 2018

P.2017.0457.N

AC nr. ...

HUUR VAN GOEDEREN

HANDELSHUUR

Handelshuur - Einde (opzegging, huurhervorming, enz.) - Verstryken van driejarige periode - Opzegging door de huurder - Kennisgeving - Tijdstip van bereiken van de verhuurder

De kennisgeving van de opzegging van de lopende huur door de huurder bij het verstryken van elke driejarige periode bereikt de verhuurder wanneer die ervan kennis neemt of daarvan redelijkerwijze kennis had kunnen nemen.

- Art. 3, derde lid Wet van 30 april 1951 BURGERLIJK WETBOEK. - BOEK III - TITEL VIII - HOOFDSTUK II, Afdeling 2bis
: Regels betreffende de handelshuur in het bijzonder

8 maart 2018

C.2017.0454.N

AC nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN

AANSLAGPROCEDURE

Aanslagprocedure - Aanslagtermijn - Rechtsvordering - Overschrijding redelijke termijn - Termijn van 12 maanden - Vertrekpunt

Het overschrijden van de redelijke termijn bij de beslissing over de rechtsvordering tegen een belastingplichtige, impliceert geenszins dat de belasting of de aanvullende belasting in de zin van artikel 263 WIB64 niet meer zou kunnen gevestigd worden ten aanzien van een andere belastingplichtige binnen twaalf maanden te rekenen vanaf de datum waarop tegen de beslissing over voormelde rechtsvordering geen verzet of voorziening meer kan worden ingesteld, wegens belastbare inkomsten die niet werden aangegeven in één der vijf jaren vóór het jaar waarin die rechtsvordering is ingesteld (1). (1) Zie concl. OM.

- Thans art. 358, § 2, 3° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992
- Art. 263, § 2, 3° Wetboek Inkomstenbelastingen 1964

21 september 2018

F.2015.0005.N

AC nr. ...

Aanslagprocedure - Sancties - verhogingen - administratieve boeten - straffen - Inzage gerechtelijk dossier - Overschrijding redelijke termijn - Vestiging van de belasting - Belastingverhoging - Mogelijkheid

De loutere reden dat de strafrechtelijke procedure werd beëindigd na het verstrijken van de redelijke termijn is voor de belastingadministratie geen beletsel om een belastingverhoging op te leggen bij het vestigen van de belastingaanslag op grond van de gegevens die aan licht kwamen in die procedure (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 september 2018

F.2015.0005.N

AC nr. ...

Aanslagprocedure - Sancties - verhogingen - administratieve boeten - straffen - Belastingverhoging - Strafsanctie - Redelijke termijn - Overschrijding - Beoordeling door de rechter - Criterium - Gedrag van de belastingplichtige en de administratie

Bij de beoordeling van de redelijke termijn bij een rechtspleging strekkende tot het opleggen of beoordelen van belastingverhoging wordt in de regel rekening gehouden met het gedrag van de administratie en ook met het gedrag van de belastingplichtige die zelf op onredelijke wijze de behandeling van het geschil heeft vertraagd; door bij de beoordeling van de redelijke termijn voor het opleggen van de belastingverhoging rekening te houden met het feit dat de belastingplichtige, bij gebrek aan beslissing van de bevoegde administratieve overheid, de zaak niet zelf dadelijk aanhangig heeft gemaakt bij de rechtbank van eerste aanleg, wordt artikel 6 EVRM niet geschonden (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 september 2018

F.2015.0005.N

AC nr. ...

PERSONENBELASTING

Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Pensioenen - Pensioenfondsen - Werkgeversbijdragen - Stortingen tijdens de pensioenopbouw - Individueel en definitief verworven voordeel van de pensioengerechtigde - Belastbaarheid van het pensioen

Uit de samenhang van de artikelen 34, § 1, 2°, b), 38, § 1, 18° en 39, § 2, 2°, d), WIB92 volgt dat de stortingen van de werkgeversbijdragen betaald vanaf 1 januari 2004, datum van inwerkingtreding van de wet van 28 april 2003, vrijgesteld zijn indien zij voldoen aan de voorwaarden van artikel 38, § 1, 18°, WIB92, ongeacht de datum van afsluiting van de collectieve pensioentoekenning in uitvoering waarvan de bijdragen worden betaald; de stortingen van de werkgeversbijdragen betaald tot en met 31 december 2003, die in het individueel en definitief verworven voordeel van de belastingplichtige zijn gebeurd, kunnen niet genieten van de vrijstelling van artikel 38, § 1, 18°, WIB92 zodat de latere pensioenuitkering niet nogmaals kan worden belast (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 34, § 1, 2°, b), 38, § 1, 18°, en 39, § 2, 2°, d) Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

21 september 2018

F.2015.0150.N

AC nr. ...

VENNOOTSCHAPSBELASTING

Vennootschapsbelasting - Vaststelling van het belastbaar netto-inkomen - Bedrijfslasten - Verband met statutair doel of maatschappelijke activiteit van de vennootschap - Vereiste

De omstandigheid dat tussen een verrichting van een vennootschap en haar maatschappelijke activiteit of statutair doel geen verband bestaat en dat een verrichting uitsluitend werd gesteld met het oog op een belastingvoordeel, sluiten als dusdanig niet uit dat de kosten die met zulke verrichtingen verband houden als aftrekbare beroepskosten worden aangemerkt; de kosten die een vennootschap maakt zijn enkel aftrekbaar in de zin van artikel 49 WIB92 wanneer zij aan de in die bepaling gestelde voorwaarden voldoen en onder meer wanneer die kosten gedaan of gedragen zijn om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden, ongeacht het verband met de statutaire activiteiten van de vennootschap (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 49, eerste lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

21 september 2018

F.2017.0054.N

AC nr. ...

Vennootschapsbelasting - Vaststelling van het belastbaar netto-inkomen - Bedrijfslasten - Aftrekbaarheidsvoorwaarden - Verrichtingen uitsluitend gesteld met oog op belastingvoordeel

De omstandigheid dat tussen een verrichting van een vennootschap en haar maatschappelijke activiteit of statutair doel geen verband bestaat en dat een verrichting uitsluitend werd gesteld met het oog op een belastingvoordeel, sluiten als dusdanig niet uit dat de kosten die met zulke verrichtingen verband houden als aftrekbare beroepskosten worden aangemerkt; de kosten die een vennootschap maakt zijn enkel aftrekbaar in de zin van artikel 49 WIB92 wanneer zij aan de in die bepaling gestelde voorwaarden voldoen en onder meer wanneer die kosten gedaan of gedragen zijn om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden, ongeacht het verband met de statutaire activiteiten van de vennootschap (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 49, eerste lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

21 september 2018

F.2017.0054.N

AC nr. ...

LASTGEVING

- Beroepslasthebber - Fout - Beoordeling - Criterium - Normaal voorzichtige en oplettende lasthebber

De fout van de beroepslasthebber waarvoor hij aansprakelijk kan worden gesteld, moet worden beoordeeld volgens het criterium van de normaal voorzichtige en oplettende lasthebber die in dezelfde omstandigheden verkeert (1). (1) Zie concl. OM in AC 2018, nr. 525.

- Artt. 1382 en 1992 Burgerlijk Wetboek

4 oktober 2018

C.2017.0245.F

AC nr. ...

- Advocaat - Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Regelmatige lastgeving - Vermoeden - Aard - Bewijslast

Het wettelijk vermoeden krachtens hetwelk de advocaat die namens een rechtspersoon een akte van rechtspleging verricht voor een rechtbank van de rechterlijke orde, vermoed wordt daartoe van het bevoegde orgaan van die rechtspersoon een regelmatig lastgeving te hebben ontvangen, is niet onweerlegbaar; een partij kan aanvoeren dat een akte van rechtspleging niet werd goedgekeurd door de organen van de rechtspersoon en niet van laatstgenoemde uitgaat; de bewijslast daarvan rust op die partij (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 440, tweede lid, en 703 Gerechtelijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

- Uitvoering - Handeling die betrekking heeft op het beroep - Vastgoedmakelaar - Lastgeving die hem in die hoedanigheid werd toevertrouwd

De uitvoering, door een vastgoedmakelaar, van een lastgeving die hem in die hoedanigheid werd toevertrouwd, vormt de uitvoering van een handeling die betrekking heeft op zijn beroep van vastgoedmakelaar (1). (1) Zie concl. OM in AC 2018, nr. 525.

- Art. 1992 Burgerlijk Wetboek

4 oktober 2018

C.2017.0245.F

AC nr. ...

- Advocaat - Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Regelmatige lastgeving - Vermoeden

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

- Advocaat - Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Regelmatige lastgeving - Vermoeden

Behoudens het geval waarin de wet een bijzondere lastgeving vereist, wordt de advocaat die een akte van rechtspleging verricht voor een rechtbank van de rechterlijke orde en alleen maar verklaart op te treden namens een rechtspersoon die naar behoren is geïdentificeerd door de opgave van zijn benaming, zijn rechtskarakter en zijn maatschappelijke zetel, wettelijk vermoed daartoe van het bevoegde orgaan van die rechtspersoon een regelmatige lastgeving te hebben ontvangen (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 440, tweede lid, en 703 Gerechtelijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

- Geesteszieke - Meerderjarige - Buitengerechtelijke bescherming - Algemene lastgeving - Tijdstip van aanvang

De bijzondere of algemene lastgeving die door een wilsbekwame meerderjarige wordt verleend en die in het bijzonder tot doel heeft om voor hem een buitengerechtelijke bescherming te regelen, krijgt uitwerking vanaf het tijdstip dat door de partijen in hun overeenkomst is bepaald.

- Artt. 489 tot 490/2 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0297.F

AC nr. ...

- Advocaat - Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Regelmatige lastgeving - Vermoeden - Aard - Bewijslast

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

LOON

BESCHERMING

Bescherming - Loonbeschermingswet - Artikel 9 - Betaling van het loon op gezette tijden - Draagwijdte

De artikelen 9 en 42, 1°, Loonbeschermingswet, stellen het niet-tijdig betalen van loon strafbaar, hetgeen zowel de laattijdige betaling als het geheel uitblijven ervan inhoudt; een schadevergoeding voor achterstallig loon ex delicto kan dan ook gevorderd worden (1). (1) Artikel 42, 1° Loonbeschermingswet werd inmiddels opgeheven bij wet van 6 juni 2010 houdende invoering van het Sociaal Strafwetboek en de inbreuk is thans strafbaar gesteld door artikel 162, 1° van het SSW.

- Artt. 9 en 42, 1° Wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers

21 november 2017

P.2017.0070.N

AC nr. 661

Bescherming - Loonbeschermingswet - Artikel 42, 1° - Overtreding van artikel 9 Loonbeschermingswet - Strafbaarstelling - Draagwijdte

De artikelen 9 en 42, 1°, Loonbeschermingswet, stellen het niet-tijdig betalen van loon strafbaar, hetgeen zowel de laattijdige betaling als het geheel uitblijven ervan inhoudt; een schadevergoeding voor achterstallig loon ex delicto kan dan ook gevorderd worden (1). (1) Artikel 42, 1° Loonbeschermingswet werd inmiddels opgeheven bij wet van 6 juni 2010 houdende invoering van het Sociaal Strafwetboek en de inbreuk is thans strafbaar gesteld door artikel 162, 1° van het SSW.

- Artt. 9 en 42, 1° Wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers

21 november 2017

P.2017.0070.N

AC nr. 661

MILIEURECHT

- Handhaving - Toezichthouders - Toezichtrechten

In de fase van de strafrechtelijke handhaving, dit is van zodra er een redelijk vermoeden van misdrijf is, kunnen de in artikel 16.3.10 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid bedoelde toezichthouders, hun toezichtrechten niet meer uitoefenen.

- Art. 6.1.5, derde lid Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

- Art. 107bis Bosdecreet 13 juni 1990

- Art. 16.3.10 Decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

12 december 2017

P.2016.1104.N

AC nr. 705

- Redelijk vermoeden van misdrijf - Beoordeling door de rechter - Gerichte zoeking ingevolge aangifte - Handhaving - Toezichthouder

Het staat aan de rechter te oordelen of rekening houdend met de concrete elementen van de zaak de aan een in artikel 16.3.9, §1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid bedoelde toezichthouder verstrekte informatie van die aard is dat zij een redelijk vermoeden van misdrijf doet ontstaan; uit het enkele feit dat een toezichthouder een aangifte heeft ontvangen en dat hij als gevolg van die aangifte gericht zoekt, volgt niet noodzakelijk dat er een redelijk vermoeden van misdrijf is en dat de door de toezichthouder verrichte handelingen onderzoekshandelingen zijn van een opsporingsonderzoek.

- Artt. 16.3.9, § 1, 16.3.10, 16.3.12 en 16.4.1 Decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 5 april 1995 houdende

algemene bepalingen inzake milieubeleid

12 december 2017

P.2016.1104.N

AC nr. 705

MISDRIJF

ALGEMEEN. BEGRIP. MATERIEEL EN MOREEL BESTANDEEL. EENHEID VAN OPZET

Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Eenheid van opzet - In kracht van gewijsde gegane veroordeling - Aanhangige feiten die aan die veroordeling voorafgaan - Straftoemeting die rekening houdt met de reeds uitgesproken straffen - Verzoek van de beklaagde - Vereiste

De toepassing door de rechter van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek vereist geen verzoek van de beklaagde.

- Art. 65, tweede lid Strafwetboek

7 november 2017

P.2017.0584.N

AC nr. 618

ALLERLEI

Allerlei - Wet Rookverbod 2009 - Artikel 5 - Uitzonderingsbepaling voor kansspelinrichtingen van klasse I - Beperking in de tijd van de uitzonderingsbepaling - Draagwijdte

Artikel 5 Wet Rookverbod 2009 bepaalde vóór de vernietiging ervan door het Grondwettelijk Hof bij arrest nr. 37/2011 van 15 maart 2011 een uitzondering voor kansspelinrichtingen van klasse I, maar deze uitzondering was beperkt in de tijd; hieruit blijkt dat de wetgever een algemeen rookverbod in kansspelinrichtingen van klasse I niet onverenigbaar achtte met de doelstellingen van de wetgeving op de kansspelen (1). (1) GwH, 15 maart 2011, nr. 37/2011.

- Art. 5 Wet 22 december 2009 betreffende een algemene regeling voor rookvrije gesloten plaatsen toegankelijk voor het publiek en ter bescherming van werknemers tegen tabaksrook

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER

- Recht op een eerlijk proces - Politie - Politieambtenaren - Uitvoering van opdrachten - Onregelmatigheden bij de uitvoering - Draagwijdte

De enkele omstandigheid dat politieambtenaren geacht worden de wetten te kennen die de uitvoering van hun opdrachten beheersen, houdt niet in dat de onregelmatigheden die zij bij de uitvoering van die opdrachten begaan, steeds opzettelijk of niet-verschoonbaar zijn; de rechter oordeelt daarover onaantastbaar op grond van de concrete feiten die hem regelmatig zijn overgelegd en hierdoor wordt geen willekeur toegelaten en wordt het recht op een eerlijk proces niet miskend.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

- Opgave grieven - Grieven zonder verband met beroepen vonnis - Beoordeling nauwkeurigheid - Hoger beroep - Principaal beroep - Vorm - Verzoekschrift of grievenformulier

Een grief als bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing door de appelland van een afzonderlijke beslissing van het beroepen vonnis, waarvan hij de hervorming door de appelrechter vraagt; het staat aan de appelrechter om onaantastbaar in feite te oordelen of de appelland in het verzoekschrift of in het grievenformulier zijn grieven tegen het beroepen vonnis voldoende nauwkeurig heeft opgegeven, zoals vereist door artikel 204 Wetboek van Strafvordering, waarbij de rechter bij die beoordeling het aankruisen van grieven die geen verband houden met het beroepen vonnis in aanmerking kan nemen (1). (1) Cass. 19 april 2017, AR P.17.0055.F, AC 2017, nr. 268; Cass. 21 december 2016, AR P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740 met concl. van advocaat-generaal M. Nolet de Brauwere.

6 februari 2018

P.2017.0543.N

AC nr. ...

- Taalgebruik gerechtszaken - Strafzaken - Verzoek tot verwijzing naar een andere rechtscollege van dezelfde rang - Verzoeker die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt

Niet alleen de beklaagde die alleen Frans kent, maar ook hij die zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, kan de verwijzing vragen naar een gerecht waar de rechtspleging in het Frans geschiedt zonder dat hij moet bewijzen of geloofwaardig maken dat hij alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt; de rechter beoordeelt dit onaantastbaar en het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

- Art. 23, tweede en vierde lid Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

7 november 2017

P.2017.0034.N

AC nr. 614

- Taalgebruik gerechtszaken - Verzoek tot verwijzing naar een andere rechtscollege van dezelfde rang - Verzoeker die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt - Objectieveerbare omstandigheden van de zaak - Toepassing

Op grond van artikel 23, vierde lid, Taalwet Gerechtszaken kan de rechter, indien de aanvrager alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, wegens omstandigheden van de zaak beslissen niet in te gaan op de aanvraag om taalwijziging op grond van objectieveerbare omstandigheden eigen aan de zaak die maken dat het aangewezen is dat hijzelf de zaak beoordeelt (1); de rechter oordeelt onaantastbaar in feite of er objectieveerbare omstandigheden eigen aan de zaak zijn die een goede rechtsbedeling kunnen begunstigen of bemoeilijken en het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord. (1) Cass. 15 november 2011, AR P.11.0563.N, AC 2011, nr. 618; Cass. 10 november 2015, AR P.14.1296.N, AC 2015, nr. 666; Cass. 10 november 2015, AR P.15.0714.N, AC 2015, nr. 667.

- Art. 23, tweede en vierde lid Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

7 november 2017

P.2017.0034.N

AC nr. 614

- Onderzoek in strafzaken - Gerechtig onderzoek - Onderzoeksverrichtingen - Huiszoeking - Heterdaad

De rechter oordeelt onaantastbaar of de huiszoeking het gevolg is van het op heterdaad ontdekken van het misdrijf (1). (1) Cass. 20 februari 2001, AR P. 99.0544.N, AC 2001, nr. 103.

21 november 2017

P.2017.1122.N

AC nr. 665

- Strafzaken - Overschrijding van de redelijke termijn - Rechtsherstel - Criterium - Toepassing

De rechter oordeelt onaantastbaar welk gevolg moet worden verbonden aan het overschrijden van de redelijke termijn en kan daartoe op grond van de concrete gegevens van de zaak, onder meer op grond van de ernst der feiten, oordelen dat een eenvoudige schuldigverklaring niet kan volstaan en dat de door de eerste rechter uitgesproken straf, ondanks de overschrijding van de redelijke termijn, niet zwaar genoeg is (1). (1) Zie: Cass. 25 maart 2014, AR P.13.1855.N, AC 2014, nr. 239; Cass. 12 januari 2016, AR P.15.0514.N, AC 2016, nr. 22.

- Art. 21ter Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

28 november 2017

P.2017.0830.N

AC nr. 680

- Verzet - Ongedaan verklaard verzet - Rechtvaardiging van het verstek - Wettige reden van verschoning - Beoordeling

Een wettige reden van verschoning is elke ter verklaring van de afwezigheid van de verzetdoende partij in de procedure op verstek aangevoerde omstandigheid waarvoor enig begrip kan worden opgebracht en zonder dat de verzetdoende partij een fout of nalatigheid kan worden verweten; de rechter oordeelt in feite, mitsdien onaantastbaar, over de door de verzetdoende partij aangevoerde wettige reden van verschoning en het Hof gaat enkel na of uit de aangevoerde omstandigheid een wettige reden van verschoning kan worden afgeleid (1). (1) Cass. 25 april 2017, AR P.17.0066.N, AC 2017, nr 286 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Art. 187, § 6, 1° Wetboek van Strafvordering

19 december 2017

P.2017.0340.N

AC nr. 718

ONDERZOEK IN STRAFZAKEN

GERECHTELIJK ONDERZOEK

Gerechtigd onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Klacht met burgerlijkepartijstelling tegen onbekenden - Geen inverdenkingstelling

Het feit dat de onderzoeksrechter of het openbaar ministerie niet is overgegaan tot de inverdenkingstelling van de onbekende personen waartegen de klacht met burgerlijkepartijstelling werd gericht, belet de kamer van inbeschuldigingstelling niet te oordelen dat er geen reden is tot vervolging of tot ontslag van de onderzoeksrechter van zijn onderzoek omdat er geen bezwaren bestaan dat enige persoon het aangeklaagde misdrijf heeft gepleegd, zonder dat daarvoor een identificatie van de bedoelde personen vereist is.

6 februari 2018

P.2017.0621.N

AC nr. ...

Gerechtigd onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Klacht met burgerlijkepartijstelling tegen onbekenden - Buitenvervolginstelling - Identificatie van onbekende - Vereiste

Het recht van verdediging van de burgerlijke partij vereist niet dat de kamer van inbeschuldigingstelling overgaat tot de identificatie van onbekende personen tegen wie de klacht met burgerlijkepartijstelling is gedaan, wanneer zij beslist dat er tegen geen enkele persoon bezwaren voor het aangeklaagde misdrijf bestaan; of de burgerlijke partij daardoor al dan niet nog in de mogelijkheid is om de niet-geïdentificeerde personen rechtstreeks te dagvaarden voor de vonnisrechter, speelt geen rol.

6 februari 2018

P.2017.0621.N

AC nr. ...

Gerechtelijk onderzoek - Onderzoeksverrichtingen - Huiszoeking - Heterdaad - Beoordeling door de rechter

De rechter oordeelt onaantastbaar of de huiszoeking het gevolg is van het op heterdaad ontdekken van het misdrijf (1). (1) Cass. 20 februari 2001, AR P. 99.0544.N, AC 2001, nr. 103.

21 november 2017

P.2017.1122.N

AC nr. 665

OPENBARE ORDE***- Verstekvonnis - Bevoegdheid van de rechter - Vordering - Verweer - Beoordeling - Openbare orde***

Een rechtsregel is van openbare orde in de zin van artikel 806 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd bij artikel 20 van de wet van 19 oktober 2015, als hij de essentiële belangen van de Staat of van de gemeenschap raakt of, in het privaatrecht, de juridische grondslagen vastlegt waarop de economische of morele orde van de samenleving rust; het is strijdig met de aldus bedoelde openbare orde wanneer een rechter, zelfs als hij uitspraak doet bij verstek, een vordering of een verweermiddel inwilligt dat volgens de elementen die hij moet beoordelen kennelijk niet ontvankelijk of niet gegrond is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 552.

- Art. 806 Gerechtelijk Wetboek

15 oktober 2018

S.2018.0002.F

AC nr. ...

OPLICHTING***- ZIV-wet - Document dat terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen - Rechtspleging in hoger beroep***

Uit de samenhang van de artikelen 76, 101 en 155 Gerechtelijk Wetboek, 73bis en 167, eerste lid, ZIV-wet, 232, 1° en 235, eerste lid, Sociaal Strafwetboek volgt dat wanneer een telastlegging wegens valsheid betrekking heeft op een document dat de terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen, bedoeld in de ZIV-wet, en wanneer een oplichting betrekking heeft op het gebruik van dergelijke valse stukken, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 155, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, de leden van het arbeidsauditoraat bevoegd zijn de strafvordering wegens dergelijke inbreuken uit te oefenen en de kamer van het hof van beroep dat uitspraak doet over de strafvordering moet samengesteld zijn uit twee raadsheren in het hof van beroep, de voorzitter daaronder begrepen, en uit één raadsheer in het arbeidshof.

14 november 2017

P.2017.0156.N

AC nr. 642

OVEREENKOMST**BESTANDELEN*****Bestanddelen - Voorwerp - Ongeoorloofd voorwerp - Begrip***

Een overeenkomst heeft een ongeoorloofd voorwerp wanneer zij ertoe strekt een toestand te doen ontstaan of in stand te houden die in strijd is met de openbare orde of met dwingende wetsbepalingen; een dergelijke overeenkomst is nietig en kan geen gevolg hebben (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1108, 1126 en 1128 Burgerlijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0390.N

AC nr. ...

Bestanddelen - Voorwerp - Ongeoorloofd voorwerp - Begrip

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018

C.2017.0390.N

AC nr. ...

VERBINDENDE KRACHT (NIET-UITVOERING)***Verbindende kracht (niet-uitvoering) - Voortijdige beëindiging - Schadevergoeding - Raming - Winstderving - In acht te nemen periode - Einde - Vervangende overeenkomst - Nieuwe medecontractant - Gebrekkige uitvoering - Insolventie - Risico***

Indien een overeenkomst voortijdig wordt beëindigd, dient de winstderving te worden geraamd over de resterende duur van de overeenkomst; de in acht te nemen periode neemt een einde wanneer de schuldeiser een vervangende overeenkomst sluit; de schuldeiser draagt, in beginsel, het risico van de gebrekkige uitvoering door de nieuwe medecontractant en van diens insolventie.

- Art. 1149 Burgerlijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0402.N

AC nr. ...

Verbindende kracht (niet-uitvoering) - Ongeoorloofdheid - Gevolg - Schadevergoeding wegens wanprestatie

De ongeoorloofdheid van een overeenkomst sluit niet uit dat een contractspartij in geval van wanprestatie aanspraak maakt op schadevergoeding voor zover deze vordering, noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks, neerkomt op het doen ontstaan of het in stand houden van de ongeoorloofde toestand (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1108, 1126, 1128, 1146 t.e.m. 1151 Burgerlijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0390.N

AC nr. ...

Verbindende kracht (niet-uitvoering) - Ongeoorloofdheid - Gevolg - Schadevergoeding wegens wanprestatie

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018

C.2017.0390.N

AC nr. ...

POLITIE***- Politieambtenaren - Uitvoering van opdrachten - Onregelmatigheden bij de uitvoering - Draagwijdte***

De enkele omstandigheid dat politieambtenaren geacht worden de wetten te kennen die de uitvoering van hun opdrachten beheersen, houdt niet in dat de onregelmatigheden die zij bij de uitvoering van die opdrachten begaan, steeds opzettelijk of niet-verschoonbaar zijn; de rechter oordeelt daarover onaantastbaar op grond van de concrete feiten die hem regelmatig zijn overgelegd en hierdoor wordt geen willekeur toegelaten en wordt het recht op een eerlijk proces niet miskend.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

PREJUDICIEEL GESCHIL

- Grondwettelijk Hof - Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting - Grenzen - Toetsing van een gerechtelijke uitspraak

Het Grondwettelijk Hof is niet bevoegd om bij wijze van prejudiciële beslissing een rechterlijke uitspraak te toetsen aan de artikelen 10, 11, 12 en 14 van de Grondwet.

- Art. 26, § 1, 3° Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

- Grondwettelijk Hof - Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting - Grenzen - Niet-ontvankelijkheid van het middel waarin het verzoek tot het stellen van prejudiciële vragen is opgenomen

Wanneer het cassatiemiddel waarin het verzoek tot het stellen van prejudiciële vragen is opgenomen niet-ontvankelijk wordt verklaard om redenen die niet ontleend zijn aan normen die zelf het onderwerp uitmaken van dit verzoek, dienen overeenkomstig artikel 26, § 2, tweede lid, 1°, Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof de prejudiciële vragen niet te worden gesteld.

19 december 2017

P.2017.0385.N

AC nr. 719

RECHT VAN VERDEDIGING

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Gerechtelijk recht - Rechtspleging - Taak van de rechter - Afwijzing van de vordering - Heropening van het debat

Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat de gedelegeerd rechter in zijn op 18 januari 2018 neergelegd verslag de vraag naar de ontvankelijkheid van het verzoek tot verlenging van de termijn van opschorting heeft opgeworpen; deze exceptie was aldus in het debat zodat het middel dat ervan uitgaat dat het vonnis met miskenning van het recht van verdediging heeft geoordeeld dat dit verzoek niet-ontvankelijk was wegens laattijdigheid, niet kan worden aangenomen.

- Artt. 24, § 2 en 38, § 1 Wet 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen

- Art. 774 Gerechtelijk Wetboek

24 september 2018

C.2018.0189.N

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Ernstige redenen tot het niet horen van een getuige

Het criterium ter beoordeling van de impact op het eerlijk proces, dat er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van een getuige ter rechtszitting houdt in dat er feitelijke of juridische gronden zijn die de afwezigheid van de getuige op de rechtszitting kunnen verantwoorden (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Strafzaken - Gerechtig onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Klacht met burgerlijkepartijstelling tegen onbekenden - Geen inverdenkingstelling

Het feit dat de onderzoeksrechter of het openbaar ministerie niet is overgegaan tot de inverdenkingstelling van de onbekende personen waartegen de klacht met burgerlijkepartijstelling werd gericht, belet de kamer van inbeschuldigingstelling niet te oordelen dat er geen reden is tot vervolging of tot ontslag van de onderzoeksrechter van zijn onderzoek omdat er geen bezwaren bestaan dat enige persoon het aangeklaagde misdrijf heeft gepleegd, zonder dat daarvoor een identificatie van de bedoelde personen vereist is.

6 februari 2018

P.2017.0621.N

AC nr. ...

Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Beoordeling

In de regel zal de rechter de impact op het eerlijk proces van het niet-horen op de rechtszitting van een getuige die tijdens het vooronderzoek een belastende verklaring heeft afgelegd, beoordelen aan de hand van drie criteria, gehanteerd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en in die volgorde, of (i) er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van de getuige (ii) de belastende verklaring het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring steunt, (iii) er voor het niet-kunnen ondervragen van de getuige voldoende compenserende factoren zijn met inbegrip van sterke procedurele waarborgen, tenzij één van de criteria van dermate overwegend belang is dat dit criterium volstaat om uit te maken of het strafproces in zijn geheel beschouwd al dan niet eerlijk verloopt (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Strafzaken - Algemeen - Verzoek om conclusietermijnen op de inleidingszitting door een partij die nog geen conclusie heeft neergelegd - Verplichting van de rechter - Uitzondering - Criteria

Uit de tekst van de artikelen 152, § 1, eerste en tweede lid, en 209bis, zevende lid, Wetboek van Strafvordering, de doelstelling van de wetgever een efficiënter beheer van de zittingen te realiseren en de algemene economie van de regeling volgt dat de rechter in de regel dient in te gaan op het op de inleidingszitting geformuleerde verzoek van een partij, die nog geen conclusies heeft neergelegd, om conclusietermijnen te bepalen, zonder dat die partij een absoluut recht heeft op conclusietermijnen; de rechter kan oordelen dat er omstandigheden zijn eigen aan de zaak die maken dat het recht op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd niet vereist dat er conclusietermijnen worden bepaald, waarbij hij onder meer rekening houden met het tijdsverloop tussen de betekening van de dagvaarding en de inleidende rechtszitting welke partijen in de gelegenheid moet hebben gesteld hun verdediging voor te bereiden, het weinig complex karakter van de te beoordelen zaak, de verjaring van de strafvordering, de verplichting een overschrijding of een verdere overschrijding van de redelijke termijn te vermijden of de hechtenistoestand van één of meerdere beklaagden.

- Artt. 152, § 1, eerste en tweede lid, en 209bis, zevende lid Wetboek van Strafvordering

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

7 november 2017

P.2017.0127.N

AC nr. 617

Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Verplichting tot het horen van een getuige à charge -

Beoordeling

Of de rechter die zich over de gegrondheid van de strafvordering moet uitspreken verplicht is een persoon, die tijdens het vooronderzoek een voor een beklaagde belastende verklaring heeft afgelegd, te horen als getuige indien die beklaagde daarom verzoekt, moet worden beoordeeld in het licht van het door artikel 6.1. EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces en het door artikel 6.3.d EVRM gewaarborgde recht om getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen; wezenlijk daarbij is of de tegen de beklaagde gevoerde strafvervolging in haar geheel beschouwd eerlijk verloopt, wat niet uitsluit dat de rechter niet alleen rekening houdt met het recht van verdediging van die beklaagde, maar ook met de belangen van de samenleving, de slachtoffers en de getuigen zelf (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Bestaan van voldoende compenserende factoren met inbegrip van sterke procedurele waarborgen

Bij het beoordelen van de impact op het eerlijk proces kunnen de vereiste voldoende compenserende factoren met inbegrip van sterke procedurele waarborgen voor het niet-kunnen ondervragen van een getuige, bestaan in het toekennen van een mindere bewijswaarde aan dergelijke verklaringen, het voorhanden zijn van een video-opname van het tijdens het vooronderzoek afgenomen verhoor wat een beoordeling van de betrouwbaarheid van de verklaring moet toelaten, het bestaan van bewijsmateriaal dat de inhoud van de tijdens het vooronderzoek afgelegde verklaring ondersteunt of bevestigt, de mogelijkheid om aan de getuige geschreven vragen te bezorgen of de gelegenheid die de beklaagde had om tijdens het vooronderzoek de getuige te ondervragen of te doen ondervragen, en de mogelijkheid voor de beklaagde om zijn standpunt kenbaar te maken op het vlak van de geloofwaardigheid van de getuige of interne strijdigheden in die verklaring of strijdigheid met verklaringen van andere getuigen (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Strafzaken - Recht op een eerlijk proces - Conclusies - Weren van conclusies - Vereiste van vaststellen van conclusietermijnen - Draagwijdte

Opdat de strafrechter op grond van de bepalingen van artikel 152, § 1 en § 2, Wetboek van Strafvordering, de conclusie van een partij uit het debat kan weren, is vereist dat hij conclusietermijnen heeft bepaald en dat hij, behoudens de in de tweede paragraaf bepaalde uitzonderingen, vaststelt dat die partij haar conclusie laattijdig heeft neergelegd of overgemaakt aan de andere partijen; wanneer de strafrechter evenwel geen conclusietermijnen heeft bepaald, kan elke partij een conclusie ter rechtszitting neerleggen tot aan de sluiting van het debat en kan de strafrechter die conclusie enkel uit het debat weren wanneer hij oordeelt dat ze misbruik van rechtspleging inhoudt omdat ze een goede rechtsbedeling verhindert, de rechten van de tegenpartij op onrechtmatige wijze benadeelt en het recht op een eerlijke behandeling van de zaak in het gedrang brengt (1). (1) Cass. 29 april 2015, AR P.15.0002.F, AC 2015, nr. 282.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Doorslaggevend element waarop de schuldigverklaring steunt

Bij het criterium ter beoordeling van de impact op het eerlijk proces dat de belastende verklaring van een getuige het enige of doorslaggevend element is waarop de schuldigverklaring steunt, wordt onder doorslaggevend verstaan bewijs dat dermate belangrijk is dat het aannemelijk is dat het resultaat van de zaak heeft bepaald (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Strafzaken - Miskening conclusiekalender - Ambtshalve wering conclusie - Bestaanbaarheid

Het recht van verdediging van een partij wordt niet miskend wanneer de rechter ambtshalve diens conclusie uit het debat weert wegens het niet-respecteren van de op de inleidingszitting vastgelegde conclusiekalender want het recht van verdediging is immers niet onbeperkt en sluit niet uit dat met het oog op een goede procesordening de partijen kunnen worden gedwongen tijdig schriftelijk standpunt in te nemen; artikel 152 Wetboek van Strafvordering ontkracht bovendien niet de mogelijkheid voor partijen om hun middelen in de pleidooien mondeling uiteen te zetten (1). (1) Zie concl. OM.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Strafzaken - Miskening conclusiekalender - Ambtshalve wering conclusie - Bestaanbaarheid

Conclusie van advocaat-generaal Decreus.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Strafzaken - Recht op een eerlijk proces - Stukken neergelegd ter griffie door het openbaar ministerie - Mogelijkheid tot het voeren van tegenspraak - Draagwijdte

Het recht van verdediging en het recht op een eerlijk proces houden in dat de beklaagde de kans krijgt om tegenspraak te voeren tegen de door het openbaar ministerie tegen hem ingebrachte gegevens; wanneer het openbaar ministerie navolgende processen-verbaal heeft neergelegd ter griffie en de zaak dezelfde dag werd behandeld en in beraad genomen maar niet blijkt dat de beklaagde kennis heeft kunnen nemen van de neerlegging van deze stukken en daarover tegenspraak heeft kunnen voeren, is de beslissing die mede gestoeld is op deze stukken niet naar recht verantwoord (1). (1) Cass. 14 september 1959, AC 1960, 40.

21 november 2017

P.2017.0952.N

AC nr. 664

Strafzaken - Gerechtelijk onderzoek - Klacht met burgerlijkepartijstelling tegen onbekenden - Buitenvervolginstelling - Identificatie van onbekende - Vereiste

Het recht van verdediging van de burgerlijke partij vereist niet dat de kamer van inbeschuldigingstelling overgaat tot de identificatie van onbekende personen tegen wie de klacht met burgerlijkepartijstelling is gedaan, wanneer zij beslist dat er tegen geen enkele persoon bezwaren voor het aangeklaagde misdrijf bestaan; of de burgerlijke partij daardoor al dan niet nog in de mogelijkheid is om de niet-geïdentificeerde personen rechtstreeks te dagvaarden voor de vonnisrechter, speelt geen rol.

6 februari 2018

P.2017.0621.N

AC nr. ...

RECHTBANKEN

ALGEMEEN

Algemeen - Verstekvonnis - Bevoegdheid van de rechter - Vordering - Verweer - Beoordeling - Openbare orde

Een rechtsregel is van openbare orde in de zin van artikel 806 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd bij artikel 20 van de wet van 19 oktober 2015, als hij de essentiële belangen van de Staat of van de gemeenschap raakt of, in het privaatrecht, de juridische grondslagen vastlegt waarop de economische of morele orde van de samenleving rust; het is strijdig met de aldus bedoelde openbare orde wanneer een rechter, zelfs als hij uitspraak doet bij verstek, een vordering of een verweermiddel inwilligt dat volgens de elementen die hij moet beoordelen kennelijk niet ontvankelijk of niet gegrond is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 552.

- Art. 806 Gerechtelijk Wetboek

15 oktober 2018

S.2018.0002.F

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Algemeen - Conclusietermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Wering conclusie

Conclusie van advocaat-generaal Decreus.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Strafzaken - Strafvordering - Beklaagde vervolgd voor een welbepaald misdrijf - Misdrijf waarvan één der bestanddelen in werkelijkheid een valsheid in geschrifte oplevert

Wanneer een telastlegging waarvoor een beklaagde is vervolgd, als een welbepaald misdrijf is gekwalificeerd waarvan één der bestanddelen in werkelijkheid een valsheid in geschrifte of het gebruik van dergelijk geschrift oplevert, dan omvat de telastlegging dit feit dat bijgevolg ook voor de geëdieerde rechter aanhangig is die dan hieraan de juiste juridische kwalificatie moet geven door eveneens de valsheid in geschrifte of het gebruik ervan in de bewoordingen van de wet te omschrijven; dit is geen verboden ontduubeling van de oorspronkelijke telastlegging.

- Art. 182 Wetboek van Strafvordering

- Artt. 193, 194, 195, 213 en 214 Strafwetboek

28 november 2017

P.2016.1325.N

AC nr. 679

Strafzaken - Strafvordering - Sociale zaken - ZIV-wet - Document dat terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen - Valsheid en oplichting - Strafvordering - Hoger beroep - Rechtspleging

Uit de samenhang van de artikelen 76, 101 en 155 Gerechtelijk Wetboek, 73bis en 167, eerste lid, ZIV-wet, 232, 1° en 235, eerste lid, Sociaal Strafwetboek volgt dat wanneer een telastlegging wegens valsheid betrekking heeft op een document dat de terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen, bedoeld in de ZIV-wet, en wanneer een oplichting betrekking heeft op het gebruik van dergelijke valse stukken, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 155, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, de leden van het arbeidsauditoraat bevoegd zijn de strafvordering wegens dergelijke inbreuken uit te oefenen en de kamer van het hof van beroep dat uitspraak doet over de strafvordering moet samengesteld zijn uit twee raadsheren in het hof van beroep, de voorzitter daaronder begrepen, en uit één raadsheer in het arbeidshof.

14 november 2017

P.2017.0156.N

AC nr. 642

Strafzaken - Algemeen - Conclusermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Ambtshalve wering conclusie

Conclusie van advocaat-generaal Decreus.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Strafzaken - Strafvordering - Beklaagde vervolgd voor een welbepaald misdrijf - Rechter die vaststelt dat één der bestanddelen in werkelijkheid een valsheid in geschrifte oplevert - Taak van de rechter - Bevoegdheid

De rechter die vaststelt dat één der bestanddelen van een telastlegging waarvoor een beklaagde is vervolgd in werkelijkheid een valsheid in geschrifte of het gebruik van dergelijk geschrift oplevert, moet aan dat feit de juiste juridische kwalificatie geven door eveneens de valsheid in geschrifte of het gebruik ervan in de bewoordingen van de wet te omschrijven en zal van de aldus gekwalificeerde feiten en de ermee samenhangende feiten slechts kennis kunnen nemen op voorwaarde dat de verwijzingsbeschikking de feiten van valsheid in geschrifte of het gebruik ervan, die strafbaar zijn met een criminele straf, regelmatig heeft gecorrectionaliseerd, wanneer het openbaar ministerie in zijn rechtstreekse dagvaarding met toepassing van artikel 2, tweede lid, Wet Verzachtende Omstandigheden vermeldt dat er wegens verzachtende omstandigheden of gronden van verschoning geen grond is een hogere straf dan een correctionele straf te vorderen of wanneer de rechter met toepassing van artikel 3, derde lid, Wet Verzachtende Omstandigheden zich bevoegd verklaart door verzachtende omstandigheden of een verschoningsgrond aan te nemen wanneer hij vaststelt dat de bij hem aanhangig gemaakte misdaad niet is gecorrectionaliseerd.

- Artt. 2, tweede lid, en 3, derde lid Wet 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden

- Art. 182 Wetboek van Strafvordering

- Artt. 193, 194, 195, 213 en 214 Strafwetboek

28 november 2017

P.2016.1325.N

AC nr. 679

Strafzaken - Algemeen - Conclusermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Wering conclusie

Noch uit de bewoordingen van artikel 152 Wetboek van Strafvordering noch uit de wetsgeschiedenis kan worden afgeleid dat de rechter, alvorens laattijdig neergelegde conclusies te weren, moet nagaan of deze laattijdige neerlegging het goede procesverloop in de weg staat; artikel 747, § 2, zesde lid, thans artikel 747, § 4, Gerechtelijk Wetboek bevat evenmin een dergelijke verplichting (1). (1) Zie concl. OM.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Strafzaken - Algemeen - Conclusermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Ambtshalve wering conclusie

Het recht van verdediging van een partij wordt niet miskend wanneer de rechter ambtshalve diens conclusie uit het debat weert wegens het niet-respecteren van de op de inleidingszitting vastgelegde conclusiekalender want het recht van verdediging is immers niet onbeperkt en sluit niet uit dat met het oog op een goede procesordening de partijen kunnen worden gedwongen tijdig schriftelijk standpunt in te nemen; artikel 152 Wetboek van Strafvordering ontkracht bovendien niet de mogelijkheid voor partijen om hun middelen in de pleidooien mondeling uiteen te zetten (1). (1) Zie concl. OM.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

RECHTEN VAN DE MENS

VERDRAG RECHTEN VAN DE MENS

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eurovignet - Administratieve geldboete - Kwalificatie als strafsanctie - Lichte sanctie

De boete wegens het meer dan een maand vervallen zijn van het eurovignet sanctioneert een norm die gericht is tot eenieder die met zware vrachtwagens gebruikt maakt van bepaalde wegen en is niet slechts gericht tot een bepaalde groep personen met een bijzonder statuut; uit de aard en de wijze van bepaling van de omvang van de boete blijkt dat deze geen vergoedende functie heeft, maar er in wezen toe strekt te straffen en de herhaling van inbreuken te voorkomen, zodat de boete bijgevolg strafrechtelijk van aard is in de zin van artikel 6.1 EVRM; de omstandigheid dat de sanctie niet zwaar is, doet hieraan geen afbreuk (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 13 Wet 27 december 1994 tot goedkeuring van het Verdrag inzake de heffing van de rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 september 2018

F.2017.0141.N

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Belastingzaken - Inzage gerechtelijk dossier - Overschrijding redelijke termijn - Vestiging van de belasting - Belastingverhoging - Mogelijkheid

De loutere reden dat de strafrechtelijke procedure werd beëindigd na het verstrijken van de redelijke termijn is voor de belastingadministratie geen beletsel om een belastingverhoging op te leggen bij het vestigen van de belastingaanslag op grond van de gegevens die aan licht kwamen in die procedure (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 september 2018

F.2015.0005.N

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eurovignet - Administratieve geldboete - Repressief karakter - Evenredigheid met de inbreuk - Toetsingsrecht van rechter

Bij de toetsing van een administratieve sanctie die een repressief karakter heeft in de zin van artikel 6 EVRM, mag de rechter in het bijzonder acht slaan op de zwaarte van de inbreuk, de hoogte van reeds opgelegde sancties, de wijze waarop in gelijkaardige zaken werd geoordeeld en de weerslag van de sanctie voor de betrokkene, maar moet hierbij in acht nemen in welke mate het bestuur zelf gebonden was in verband met de sanctie (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 13 Wet 27 december 1994 tot goedkeuring van het Verdrag inzake de heffing van de rechten voor het

gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 september 2018

F.2017.0141.N

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Belastingzaken - Belastingverhoging - Strafsanctie - Redelijke termijn - Overschrijding - Beoordeling door de rechter - Criterium - Gedrag van de belastingplichtige en de administratie

Bij de beoordeling van de redelijke termijn bij een rechtspleging strekkende tot het opleggen of beoordelen van belastingverhoging wordt in de regel rekening gehouden met het gedrag van de administratie en ook met het gedrag van de belastingplichtige die zelf op onredelijke wijze de behandeling van het geschil heeft vertraagd; door bij de beoordeling van de redelijke termijn voor het opleggen van de belastingverhoging rekening te houden met het feit dat de belastingplichtige, bij gebrek aan beslissing van de bevoegde administratieve overheid, de zaak niet zelf dadelijk aanhangig heeft gemaakt bij de rechtbank van eerste aanleg, wordt artikel 6 EVRM niet geschonden (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 september 2018

F.2015.0005.N

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Allerlei - Eerste aanvullend protocol - Artikel 1 - Eigendom

Onder eigendom in de zin van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het EVRM wordt niet alleen bestaande eigendom begrepen, maar ook vermogensrechten, met inbegrip van vorderingen waaromtrent de betrokkene kan laten gelden dat hij of zij minstens een legitieme verwachting heeft om het daadwerkelijk genot van een eigendomsrecht te verwerven; daarentegen kan een voorwaardelijke vordering die vervallen is ingevolge de niet-vervulling van de voorwaarde niet worden beschouwd als eigendom in de zin van voormelde bepaling (1). (1) "[...] according to the established case-law of the Convention organs, "possessions" can be "existing possessions" or assets, including claims, in respect of which the applicant can argue that he has at least a "legitimate expectation" of obtaining effective enjoyment of a property right. By way of contrast, the hope of recognition of the survival of an old property right which it has long been impossible to exercise effectively cannot be considered as a "possession" within the meaning of Article 1 of Protocol No. 1, nor van a conditional claim which lapses as a result of the non-fulfilment of the condition". EHRM 12 juli 2001, nr. 42527/98, Prins Hans-Adam II van Liechtenstein/Duitsland; EHRM 10 juli 2002, nr. 38645/97, Polacek en Polackova/Tsjechië; EHRM 10 juli 2002, nr. 39794/98, Gratzinger en Gratzingerova/Tsjechië; EHRM 28 september 2004, nr. 44912/98, Kopecký/Slovakije; EHRM 29 januari 2008, nr. 19247/03, Balan/Moldavië; EHRM 15 september 2009, nr. 10373/05, Moskal/Polen; J. SLUYSMANS en R. DE GRAAFF, "Ontwikkelingen in het eigendomsbegrip onder artikel 1 Eerste Protocol", NTM 2014, 255.

- Art. 1 Wet 13 mei 1955 houdende goedkeuring van het EVRM, ondertekend op 4 november 1950, te Rome, en van het Additioneel Protocol bij dit Verdrag, ondertekend op 20 maart 1952, te Parijs

8 maart 2018

C.2017.0451.N

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - BTW - Administratieve geldboete - Repressief karakter - Evenredigheid met de inbreuk - Toetsingsrecht van rechter - Beoordelingscriteria - Weerslag van de sanctie voor de betrokkene

Bij de toetsing van een administratieve sanctie die een repressief karakter heeft in de zin van artikel 6 EVRM, mag de rechter in het bijzonder acht slaan op de zwaarte van de inbreuk, de hoogte van reeds opgelegde sancties, de wijze waarop in gelijkaardige zaken werd geoordeeld en de weerslag van de sanctie voor de betrokkene, maar moet hierbij in acht nemen in welke mate het bestuur zelf gebonden was in verband met de sanctie (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 70, § 1, eerste lid Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde
- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 september 2018

F.2017.0086.N

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Artikel 67ter Wegverkeerswet - Bestaanbaarheid

De essentie van het recht om zichzelf niet te beschuldigen, zoals gewaarborgd door artikel 6.1 EVRM, wordt niet miskend door artikel 67ter Wegverkeerswet dat de geregistreerde eigenaar van een voertuig op straffe van een strafsanctie verplicht bekend te maken wie er met dit voertuig reed op het ogenblik van de verkeersovertreding (1). (1) EHRM 8 april 2004 Weh; EHRM 24 juni 2005 Rieg; EHRM (gr.k.) 29 juni 2007 O'Halloran; J. ROELANDT, De verhouding tussen het verbod van gedwongen zelfincriminatie en de verplichting tot medewerking met het gerecht in het vooronderzoek in strafzaken, masterproef o.l.v. P. TRAEEST, 2014-2015, 240-241.

6 februari 2018

P.2017.0577.N

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Ernstige redenen tot het niet horen van een getuige

Het criterium ter beoordeling van de impact op het eerlijk proces, dat er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van een getuige ter rechtszitting houdt in dat er feitelijke of juridische gronden zijn die de afwezigheid van de getuige op de rechtszitting kunnen verantwoorden (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.d - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Ernstige redenen tot het niet horen van een getuige

Het criterium ter beoordeling van de impact op het eerlijk proces, dat er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van een getuige ter rechtszitting houdt in dat er feitelijke of juridische gronden zijn die de afwezigheid van de getuige op de rechtszitting kunnen verantwoorden (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Doorslaggevend element

waarop de schuldigverklaring steunt

Bij het criterium ter beoordeling van de impact op het eerlijk proces dat de belastende verklaring van een getuige het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring steunt, wordt onder doorslaggevend verstaan bewijs dat dermate belangrijk is dat het aannemelijk is dat het resultaat van de zaak heeft bepaald (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.d - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Doorslaggevend element waarop de schuldigverklaring steunt

Bij het criterium ter beoordeling van de impact op het eerlijk proces dat de belastende verklaring van een getuige het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring steunt, wordt onder doorslaggevend verstaan bewijs dat dermate belangrijk is dat het aannemelijk is dat het resultaat van de zaak heeft bepaald (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Bestaan van voldoende compenserende factoren met inbegrip van sterke procedurele waarborgen

Bij het beoordelen van de impact op het eerlijk proces kunnen de vereiste voldoende compenserende factoren met inbegrip van sterke procedurele waarborgen voor het niet-kunnen ondervragen van een getuige, bestaan in het toekennen van een mindere bewijswaarde aan dergelijke verklaringen, het voorhanden zijn van een video-opname van het tijdens het vooronderzoek afgenomen verhoor wat een beoordeling van de betrouwbaarheid van de verklaring moet toelaten, het bestaan van bewijsmateriaal dat de inhoud van de tijdens het vooronderzoek afgelegde verklaring ondersteunt of bevestigt, de mogelijkheid om aan de getuige geschreven vragen te bezorgen of de gelegenheid die de beklaagde had om tijdens het vooronderzoek de getuige te ondervragen of te doen ondervragen, en de mogelijkheid voor de beklaagde om zijn standpunt kenbaar te maken op het vlak van de geloofwaardigheid van de getuige of interne strijdigheden in die verklaring of strijdigheid met verklaringen van andere getuigen (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.d - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Bestaan van voldoende compenserende factoren met inbegrip van sterke procedurele waarborgen

Bij het beoordelen van de impact op het eerlijk proces kunnen de vereiste voldoende compenserende factoren met inbegrip van sterke procedurele waarborgen voor het niet-kunnen ondervragen van een getuige, bestaan in het toekennen van een mindere bewijswaarde aan dergelijke verklaringen, het voorhanden zijn van een video-opname van het tijdens het vooronderzoek afgenomen verhoor wat een beoordeling van de betrouwbaarheid van de verklaring moet toelaten, het bestaan van bewijsmateriaal dat de inhoud van de tijdens het vooronderzoek afgelegde verklaring ondersteunt of bevestigt, de mogelijkheid om aan de getuige geschreven vragen te bezorgen of de gelegenheid die de beklaagde had om tijdens het vooronderzoek de getuige te ondervragen of te doen ondervragen, en de mogelijkheid voor de beklaagde om zijn standpunt kenbaar te maken op het vlak van de geloofwaardigheid van de getuige of interne strijdigheden in die verklaring of strijdigheid met verklaringen van andere getuigen (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.d - Getuigen - Rechter ten gronde - Verplichting tot het horen van een getuige à charge - Beoordeling

Of de rechter die zich over de gegrondheid van de strafvordering moet uitspreken verplicht is een persoon, die tijdens het vooronderzoek een voor een beklaagde belastende verklaring heeft afgelegd, te horen als getuige indien die beklaagde daarom verzoekt, moet worden beoordeeld in het licht van het door artikel 6.1. EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces en het door artikel 6.3.d EVRM gewaarborgde recht om getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen; wezenlijk daarbij is of de tegen de beklaagde gevoerde strafvervolging in haar geheel beschouwd eerlijk verloopt, wat niet uitsluit dat de rechter niet alleen rekening houdt met het recht van verdediging van die beklaagde, maar ook met de belangen van de samenleving, de slachtoffers en de getuigen zelf (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Recht op tegenspraak - Verzet - Beperkende voorwaarden voor het aanwenden van het rechtsmiddel - Draagwijdte

Het recht op tegenspraak, als onderdeel van het recht op een eerlijk proces, belet niet dat de wetgever beperkende voorwaarden oplegt voor het aanwenden van het rechtsmiddel verzet.

19 december 2017

P.2017.0340.N

AC nr. 718

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Rechtspleging op verzet - Straf - Overschrijding van de redelijke termijn - Reële en meetbare vermindering van de straf - Referentiepunt

De appelrechters op verzet die een overschrijding van de redelijke termijn vaststellen, dienen een reële en meetbare vermindering toe te passen op de straf die zij zouden hebben opgelegd indien er geen overschrijding van de redelijke termijn was, waarbij deze vermindering wordt beoordeeld ten opzichte van de straf die de rechter zonder overschrijding van de redelijke termijn zou hebben uitgesproken en niet ten opzichte van de veroordeling die de rechters bij verstek hebben opgelegd; de straf die de appelrechters op verzet willen opleggen als remediëring voor het overschrijden van de redelijke termijn kan evenwel, gelet op de relatieve werking van het verzet, nooit hoger zijn dan de straf die zij bij verstek hebben opgelegd (1). (1) Zie Cass. 18 november 2009, AR P.09.1023.F, AC 2009, nr. 677; Cass. 25 april 2007, AR P.06.1608.F, AC 2007, nr. 208; Cass. 4 februari 2004, AR P.03.1370.F, AC 2004, nr. 57.

6 februari 2018

P.2017.0560.N

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Getuigen - Rechter ten gronde - Verplichting tot het horen van een getuige à charge - Beoordeling

Of de rechter die zich over de gegrondheid van de strafvordering moet uitspreken verplicht is een persoon, die tijdens het vooronderzoek een voor een beklaagde belastende verklaring heeft afgelegd, te horen als getuige indien die beklaagde daarom verzoekt, moet worden beoordeeld in het licht van het door artikel 6.1. EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces en het door artikel 6.3.d EVRM gewaarborgde recht om getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen; wezenlijk daarbij is of de tegen de beklaagde gevoerde strafvervolging in haar geheel beschouwd eerlijk verloopt, wat niet uitsluit dat de rechter niet alleen rekening houdt met het recht van verdediging van die beklaagde, maar ook met de belangen van de samenleving, de slachtoffers en de getuigen zelf (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Politie - Politieambtenaren - Uitvoering van opdrachten - Onregelmatigheden bij de uitvoering - Draagwijdte

De enkele omstandigheid dat politieambtenaren geacht worden de wetten te kennen die de uitvoering van hun opdrachten beheersen, houdt niet in dat de onregelmatigheden die zij bij de uitvoering van die opdrachten begaan, steeds opzettelijk of niet-verschoonbaar zijn; de rechter oordeelt daarover onaantastbaar op grond van de concrete feiten die hem regelmatig zijn overgelegd en hierdoor wordt geen willekeur toegelaten en wordt het recht op een eerlijk proces niet miskend.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Recht van verdediging - Strafzaken - Conclusies - Weren van conclusies - Vereiste van vaststellen van conclusietermijnen - Draagwijdte

Opdat de strafrechter op grond van de bepalingen van artikel 152, § 1 en § 2, Wetboek van Strafvordering, de conclusie van een partij uit het debat kan weren, is vereist dat hij conclusietermijnen heeft bepaald en dat hij, behoudens de in de tweede paragraaf bepaalde uitzonderingen, vaststelt dat die partij haar conclusie laattijdig heeft neergelegd of overgemaakt aan de andere partijen; wanneer de strafrechter evenwel geen conclusietermijnen heeft bepaald, kan elke partij een conclusie ter rechtszitting neerleggen tot aan de sluiting van het debat en kan de strafrechter die conclusie enkel uit het debat weren wanneer hij oordeelt dat ze misbruik van rechtspleging inhoudt omdat ze een goede rechtsbedeling verhindert, de rechten van de tegenpartij op onrechtmatige wijze benadeelt en het recht op een eerlijke behandeling van de zaak in het gedrang brengt (1). (1) Cass. 29 april 2015, AR P.15.0002.F, AC 2015, nr. 282.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Redelijke termijn - Overschrijding - Rechtsherstel - Strafvermindering

Wanneer de rechter vaststelt dat de duur van de strafvordering de redelijke termijn overschrijdt, kan hij krachtens artikel 21ter Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering de veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring uitspreken of een straf opleggen die lager is dan de wettelijke minimumstraf, ofwel een straf of maatregel die bij wet is bepaald, maar die op een reële en meetbare wijze lager is dan die welke hij had kunnen opleggen indien hij de overdreven duur van de rechtspleging niet had vastgesteld; bepalend is dus niet de straf of maatregel die de eerste rechter heeft opgelegd, maar wel de straf die de appelrechter zou hebben opgelegd bij niet-overschrijding van de redelijke termijn (1). (1) Zie: Cass. 18 september 2012, AR P.12.0349.N, AC 2012, nr. 470; Cass. 30 april 2013, AR P.12.1133.N, AC 2013, nr. 269; Cass. 17 december 2013, AR P.12.0723.N, AC 2013, nr. 688.

- Art. 21ter Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

28 november 2017

P.2017.0830.N

AC nr. 680

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Redelijke termijn - Overschrijding - Rechtsherstel - Beoordeling door de rechter - Aard - Criterium - Toepassing

De rechter oordeelt onaantastbaar welk gevolg moet worden verbonden aan het overschrijden van de redelijke termijn en kan daartoe op grond van de concrete gegevens van de zaak, onder meer op grond van de ernst der feiten, oordelen dat een eenvoudige schuldigverklaring niet kan volstaan en dat de door de eerste rechter uitgesproken straf, ondanks de overschrijding van de redelijke termijn, niet zwaar genoeg is (1). (1) Zie: Cass. 25 maart 2014, AR P.13.1855.N, AC 2014, nr. 239; Cass. 12 januari 2016, AR P.15.0514.N, AC 2016, nr. 22.

- Art. 21ter Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

28 november 2017

P.2017.0830.N

AC nr. 680

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.2 - Vermoeden van onschuld - Vermoeden van onschuld - Artikel 67bis, Wegverkeerswet - Vermoeden van schuld - Verenigbaarheid met het Verdrag

Het door artikel 67bis Wegverkeerswet ingevoerde vermoeden van toerekening aan de titularis van de nummerplaat die aan het voertuig is toegekend, is verenigbaar met artikel 6.2 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, indien dat vermoeden weerlegbaar is (1). (1) Zie: Cass. 16 april 2002, AR P.01.0119.N, AC 2002, nr. 231.

- Art. 67bis Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968
- Art. 6.2 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

12 december 2017

P.2017.0888.N

AC nr. 709

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Recht van verdediging - Strafzaken - Stukken neergelegd ter griffie door het openbaar ministerie - Mogelijkheid tot het voeren van tegenspraak - Draagwijdte

Het recht van verdediging en het recht op een eerlijk proces houden in dat de beklaagde de kans krijgt om tegenspraak te voeren tegen de door het openbaar ministerie tegen hem ingebrachte gegevens; wanneer het openbaar ministerie navolgende processen-verbaal heeft neergelegd ter griffie en de zaak dezelfde dag werd behandeld en in beraad genomen maar niet blijkt dat de beklaagde kennis heeft kunnen nemen van de neerlegging van deze stukken en daarover tegenspraak heeft kunnen voeren, is de beslissing die mede gestoeld is op deze stukken niet naar recht verantwoord (1). (1) Cass. 14 september 1959, AC 1960, 40.

21 november 2017

P.2017.0952.N

AC nr. 664

Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Vrijheidsberoving - Recht op voorziening bij de rechter - Grens - Toepassing

Artikel 5.4 EVRM belet de wetgever niet om bij het bepalen van procedureregels vormvoorwaarden te voorzien; het verzet er zich niet tegen dat het hoger beroep van de vreemdeling tegen de uitvoerbaarverklaring van een buitenlands aanhoudingsbevel binnen een bepaalde termijn moet worden ingesteld.

- Art. 135, § 4 Wetboek van Strafvordering
- Art. 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

19 december 2017

P.2017.1116.N

AC nr. 720

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.d - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Beoordeling

In de regel zal de rechter de impact op het eerlijk proces van het niet-horen op de rechtszitting van een getuige die tijdens het vooronderzoek een belastende verklaring heeft afgelegd, beoordelen aan de hand van drie criteria, gehanteerd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en in die volgorde, of (i) er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van de getuige (ii) de belastende verklaring het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring steunt, (iii) er voor het niet-kunnen ondervragen van de getuige voldoende compenserende factoren zijn met inbegrip van sterke procedurele waarborgen, tenzij één van de criteria van dermate overwegend belang is dat dit criterium volstaat om uit te maken of het strafproces in zijn geheel beschouwd al dan niet eerlijk verloopt (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Getuigen - Rechter ten gronde - Niet horen van een getuige à charge op de rechtszitting - Impact op een eerlijk proces - Beoordeling

In de regel zal de rechter de impact op het eerlijk proces van het niet-horen op de rechtszitting van een getuige die tijdens het vooronderzoek een belastende verklaring heeft afgelegd, beoordelen aan de hand van drie criteria, gehanteerd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en in die volgorde, of (i) er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van de getuige (ii) de belastende verklaring het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring steunt, (iii) er voor het niet-kunnen ondervragen van de getuige voldoende compenserende factoren zijn met inbegrip van sterke procedurele waarborgen, tenzij één van de criteria van dermate overwegend belang is dat dit criterium volstaat om uit te maken of het strafproces in zijn geheel beschouwd al dan niet eerlijk verloopt (1). (1) Cass. 30 mei 2017, AR P.17.0322.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 2 mei 2017, AR P.17.0290.N, AC 2017, nr. 303; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Artt. 6.1 en 6.3.d Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2017

P.2017.0410.N

AC nr. 662

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Strafzaken - Verzoek om conclusietermijnen op de inleidingszitting door een partij die nog geen conclusie heeft neergelegd - Verplichting van de rechter - Uitzondering - Criteria

Uit de tekst van de artikelen 152, § 1, eerste en tweede lid, en 209bis, zevende lid, Wetboek van Strafvordering, de doelstelling van de wetgever een efficiënter beheer van de zittingen te realiseren en de algemene economie van de regeling volgt dat de rechter in de regel dient in te gaan op het op de inleidingszitting geformuleerde verzoek van een partij, die nog geen conclusies heeft neergelegd, om conclusietermijnen te bepalen, zonder dat die partij een absoluut recht heeft op conclusietermijnen; de rechter kan oordelen dat er omstandigheden zijn eigen aan de zaak die maken dat het recht op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd niet vereist dat er conclusietermijnen worden bepaald, waarbij hij onder meer rekening houden met het tijdsverloop tussen de betekening van de dagvaarding en de inleidende rechtszitting welke partijen in de gelegenheid moet hebben gesteld hun verdediging voor te bereiden, het weinig complex karakter van de te beoordelen zaak, de verjaring van de strafvordering, de verplichting een overschrijding of een verdere overschrijding van de redelijke termijn te vermijden of de hechtenistoestand van één of meerdere beklaagden.

- Artt. 152, § 1, eerste en tweede lid, en 209bis, zevende lid Wetboek van Strafvordering

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

7 november 2017

P.2017.0127.N

AC nr. 617

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE)

- Algemeen rechtsbeginsel - Iedereen wordt geacht de wet te kennen - Aard

Er bestaat geen algemeen rechtsbeginsel volgens hetwelk iedereen wordt geacht de wet te kennen (1). (1) Cass. 14 juni 2016, AR P.15.1042.N, AC 2016, nr. 399; Cass. 14 januari 2013, AR P.12.0059.N, AC 2013, nr. 28.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

RECHTSPLEGINGSVERGOEDING

- Strafzaken - Omslag rechtsplegingsvergoedingen tussen enerzijds burgerlijke partij en anderzijds de beklaagde en de burgerrechtelijk aansprakelijke partij - Toelaatbaarheid

Artikel 162bis Wetboek van Strafvordering laat niet toe dat de rechtsplegingsvergoeding ten laste wordt gelegd van de burgerlijke partij die optreedt tegen de personen tegen wie de vervolgingen door het openbaar ministerie zijn ingesteld; evenmin kunnen de rechtsplegingsvergoedingen in voorkomend geval tussen de burgerlijke partij, enerzijds, en de beklaagde en de burgerrechtelijk aansprakelijke partij, anderzijds, worden omgeslagen (1). (1) Zie F. VAN VOLSEM, "De rechtsplegingsvergoeding in strafzaken: zeven jaar rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Cassatie" in F. TAELEMAN (ed.), Efficiënt procederen voor een goede rechtsbedeling, Reeks Gandaius - Postuniversitaire Cyclus Willy Delva, nr. 41, Wolters Kluwer Belgium, Mechelen, 2016, p. 648, nr. 131.

5 december 2017

P.2017.0173.N

AC nr. 688

- Strafzaken - Tenlastelegging van burgerlijke partij - Toelaatbaarheid

Artikel 162bis Wetboek van Strafvordering laat niet toe dat de rechtsplegingsvergoeding ten laste wordt gelegd van de burgerlijke partij die optreedt tegen de personen tegen wie de vervolgingen door het openbaar ministerie zijn ingesteld; evenmin kunnen de rechtsplegingsvergoedingen in voorkomend geval tussen de burgerlijke partij, enerzijds, en de beklaagde en de burgerrechtelijk aansprakelijke partij, anderzijds, worden omgeslagen (1). (1) Zie F. VAN VOLSEM, "De rechtsplegingsvergoeding in strafzaken: zeven jaar rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Cassatie" in F. TAELEMAN (ed.), Efficiënt procederen voor een goede rechtsbedeling, Reeks Gandaius - Postuniversitaire Cyclus Willy Delva, nr. 41, Wolters Kluwer Belgium, Mechelen, 2016, p. 648, nr. 131.

5 december 2017

P.2017.0173.N

AC nr. 688

REDELEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN**ALGEMEEN*****Algemeen - Strafzaken - Conclusies***

In strafzaken moet de conclusie in de regel uit een geschrift blijken dat, ongeacht zijn benaming of vorm, tijdens het debat ter rechtszitting door een partij of zijn advocaat aan de rechter wordt voorgelegd en waarvan regelmatig is vastgesteld dat de rechter kennis ervan heeft genomen en waarin middelen tot staving van een eis, verweer of exceptie zijn aangevoerd (1). (1) Cass. 18 april 2007, AR P.07.0015.F, AC 2007, nr. 189.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

Algemeen - Strafzaken - Verzoek om conclusietermijnen op de inleidingszitting door een partij die nog geen conclusie heeft neergelegd - Verplichting van de rechter - Uitzondering - Criteria

Uit de tekst van de artikelen 152, § 1, eerste en tweede lid, en 209bis, zevende lid, Wetboek van Strafvordering, de doelstelling van de wetgever een efficiënter beheer van de zittingen te realiseren en de algemene economie van de regeling volgt dat de rechter in de regel dient in te gaan op het op de inleidingszitting geformuleerde verzoek van een partij, die nog geen conclusies heeft neergelegd, om conclusietermijnen te bepalen, zonder dat die partij een absoluut recht heeft op conclusietermijnen; de rechter kan oordelen dat er omstandigheden zijn eigen aan de zaak die maken dat het recht op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd niet vereist dat er conclusietermijnen worden bepaald, waarbij hij onder meer rekening houden met het tijdsverloop tussen de betekening van de dagvaarding en de inleidende rechtszitting welke partijen in de gelegenheid moet hebben gesteld hun verdediging voor te bereiden, het weinig complex karakter van de te beoordelen zaak, de verjaring van de strafvordering, de verplichting een overschrijding of een verdere overschrijding van de redelijke termijn te vermijden of de hechtenistoestand van één of meerdere beklagden.

- Artt. 152, § 1, eerste en tweede lid, en 209bis, zevende lid Wetboek van Strafvordering

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

7 november 2017

P.2017.0127.N

AC nr. 617

Algemeen - Ter griffie neergelegde conclusie - In aanmerkingneming door rechter

Conclusie van advocaat-generaal Decreus.

14 november 2017

P.2017.0075.N

AC nr. 640

Algemeen - Ter griffie neergelegde conclusie - In aanmerkingneming door rechter

Uit artikel 152, § 1, tweede lid, laatste zin, Wetboek van Strafvordering en artikel 743, derde lid, Gerechtelijk Wetboek volgt dat de rechter een ter griffie neergelegde conclusie slechts in aanmerking moet nemen indien de partij welke die conclusie heeft ingediend, zich die heeft eigen gemaakt door ze ten laatste op de rechtszitting hetzij zelf te ondertekenen hetzij door haar raadsman te laten ondertekenen, of de rechter op grond van andere gegevens vaststelt dat de conclusie van die partij uitgaat (1). (1) Zie concl. OM.

14 november 2017

P.2017.0075.N

AC nr. 640

Algemeen - Strafzaken - Conclusies - Weren van conclusies - Vereiste van vaststellen van conclusietermijnen - Draagwijdte

Opdat de strafrechter op grond van de bepalingen van artikel 152, § 1 en § 2, Wetboek van Strafvordering, de conclusie van een partij uit het debat kan weren, is vereist dat hij conclusietermijnen heeft bepaald en dat hij, behoudens de in de tweede paragraaf bepaalde uitzonderingen, vaststelt dat die partij haar conclusie laattijdig heeft neergelegd of overgemaakt aan de andere partijen; wanneer de strafrechter evenwel geen conclusietermijnen heeft bepaald, kan elke partij een conclusie ter rechtszitting neerleggen tot aan de sluiting van het debat en kan de strafrechter die conclusie enkel uit het debat weren wanneer hij oordeelt dat ze misbruik van rechtspleging inhoudt omdat ze een goede rechtsbedeling verhindert, de rechten van de tegenpartij op onrechtmatige wijze benadeelt en het recht op een eerlijke behandeling van de zaak in het gedrang brengt (1). (1) Cass. 29 april 2015, AR P.15.0002.F, AC 2015, nr. 282.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

Algemeen - Strafzaken - Conclusies

Behoudens in de gevallen bedoeld in artikel 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering en artikel 152 Wetboek van Strafvordering, is het geschrift uitgaande van een partij of van haar raadsman dat, ook al bevat het middelen tot staving van een eis, verweer of exceptie, de rechter niet tijdens het debat was voorgelegd maar aan de griffie werd toegezonden, zonder dat uit de stukken van de rechtspleging blijkt dat het andermaal ter rechtszitting zou zijn neergelegd of dat de eiser zijn middelen mondeling zou hebben aangevoerd, geen schriftelijke conclusie waarop de rechter moet antwoorden (1). (1) Cass. 18 april 2007, AR P.07.0015.F, AC 2007, nr. 189.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

ALLERLEI

Allerlei - Strafzaken - Verbeurdverklaring - Facultatieve bijzondere verbeurdverklaring - Vermogensvoordelen die niet meer in het vermogen van de veroordeelde kunnen worden aangetroffen - Bepalen van de omvang door de rechter - Redengeving - Toepassing

Geen enkele wetsbepaling of algemeen rechtsbeginsel belet de beslissing over de omvang van de door een misdrijf opgeleverde vermogensvoordelen met redenen te omkleden door verwijzing naar een tijdens het opsporingsonderzoek afgelegde verklaring die beschikbaar is voor alle partijen; de rechter is niet verplicht de inhoud van een dergelijke verklaring in zijn beslissing op te nemen.

- Art. 195 Wetboek van Strafvordering
- Artt. 42, 3°, en 43bis Strafwetboek
- Art. 149 De gecoördineerde Grondwet 1994

12 december 2017

P.2017.0339.N

AC nr. 707

Allerlei - Strafzaken - Verzoek of vordering om een autonome probatiestraf op te leggen - Afwijzing - Motivering

Uit de artikelen 37quiquies, § 3, tweede lid en 37octies, § 3, tweede lid, Strafwetboek volgt dat de weigering een werkstraf of een autonome probatiestraf op te leggen met redenen kan worden omkleed door opgave van de redenen om een andere straf of andere straffen dan de door de beklaagde gevraagde straf op te leggen (1). (1) Zie Cass. 04 april 2017, AR P.16.1316.N, arrest niet gepubliceerd.

14 november 2017

P.2017.0171.N

AC nr. 643

Allerlei - Strafzaken - Weigering uitstel of probatie-uitsel - Motivering

Door het uitspreken van een overeenkomstig artikel 195, tweede lid, Wetboek van Strafvordering gemotiveerde effectieve straf sluit het vonnis het toekennen van uitstel of probatie-uitsel uit (1). (1) Zie Cass. 26 februari 2002, AR P.01.1650.N, AC 2002, nr. 133.

- Art. 8, § 1, vierde lid Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

14 november 2017

P.2016.1250.N

AC nr. 639

Allerlei - Strafzaken - Verzoek of vordering om een werkstraf op te leggen - Afwijzing - Motivering

Uit de artikelen 37quiquies, § 3, tweede lid en 37octies, § 3, tweede lid, Strafwetboek volgt dat de weigering een werkstraf of een autonome probatiestraf op te leggen met redenen kan worden omkleed door opgave van de redenen om een andere straf of andere straffen dan de door de beklaagde gevraagde straf op te leggen (1). (1) Zie Cass. 04 april 2017, AR P.16.1316.N, arrest niet gepubliceerd.

14 november 2017

P.2017.0171.N

AC nr. 643

GEEN CONCLUSIE

Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Verbeurdverklaring - Facultatieve bijzondere verbeurdverklaring - Vermogensvoordelen die niet meer in het vermogen van de veroordeelde kunnen worden aangetroffen - Berekeningswijze van de vermogensvoordelen - Redengeving

Bij afwezigheid van een daartoe strekkende conclusie moet de rechter, bij het bepalen van de omvang van de door een misdrijf opgeleverde vermogensvoordelen, de door hem gehanteerde ramings- of berekeningswijze niet nader motiveren.

- Art. 195 Wetboek van Strafvordering
- Artt. 42, 3°, en 43bis Strafwetboek
- Art. 149 De gecoördineerde Grondwet 1994

12 december 2017

P.2017.0339.N

AC nr. 707

OP CONCLUSIE

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Conclusietermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Ambtshalve wering conclusie

Het recht van verdediging van een partij wordt niet miskend wanneer de rechter ambtshalve diens conclusie uit het debat weert wegens het niet-respecteren van de op de inleidingszitting vastgelegde conclusiekalender want het recht van verdediging is immers niet onbeperkt en sluit niet uit dat met het oog op een goede procesordening de partijen kunnen worden gedwongen tijdig schriftelijk standpunt in te nemen; artikel 152 Wetboek van Strafvordering ontkracht bovendien niet de mogelijkheid voor partijen om hun middelen in de pleidooien mondeling uiteen te zetten (1). (1) Zie concl. OM.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Conclusietermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Wering conclusie

Conclusie van advocaat-generaal Decreus.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Conclusietermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Ambtshalve wering conclusie

Conclusie van advocaat-generaal Decreus.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Veroordeling tot een geldboete - Vaststelling van het bedrag - Sociale toestand van de beklagde - Motiveringsverplichting - Aard

Artikel 195, tweede lid, laatste zin, Wetboek van Strafvordering, dat bepaalt dat de rechter wanneer hij veroordeelt tot een geldboete voor de vaststelling van het bedrag ervan, rekening houdt met de door de beklagde aangevoerde elementen over zijn sociale toestand, houdt geen bijzondere motiveringsverplichting in.

- Art. 195, tweede lid Wetboek van Strafvordering

12 december 2017

P.2016.1104.N

AC nr. 705

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Conclusietermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Wering conclusie

Noch uit de bewoordingen van artikel 152 Wetboek van Strafvordering noch uit de wetsgeschiedenis kan worden afgeleid dat de rechter, alvorens laattijdig neergelegde conclusies te weren, moet nagaan of deze laattijdige neerlegging het goede procesverloop in de weg staat; artikel 747, § 2, zesde lid, thans artikel 747, § 4, Gerechtelijk Wetboek bevat evenmin een dergelijke verplichting (1). (1) Zie concl. OM.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

SPELEN EN WEDDENSCHAPPEN

- Casino - Wet Rookverbod 2009 - Roken in de speelzaal van een kansspelinrichting - Plaatsen waar diensten aan het publiek worden verstrekt

Het roken in een speelzaal van een kansspelinrichting levert een inbreuk op op het rookverbod dat geldt in plaatsen waar al dan niet tegen betaling diensten aan het publiek worden verstrekt.

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

- Casino - Wet Rookverbod 2009 - Rookkamer - Verbod tot het verlenen van diensten - Draagwijdte

Uit de wetsgeschiedenis, de aard en de doelstelling van de bepalingen van artikel 2, 3°, b), v, artikel 3, §1 en artikel 6 Wet Rookverbod 2009, volgt dat het verbod tot het verlenen van diensten in een rookkamer een algemene draagwijdte heeft en niet beperkt is tot enkel het opdienen van dranken (1). (1) Cass. 25 mei 2016, AR P. 14.1640.F, AC 2016, nr. 347 met concl. van advocaat-generaal M. NOLET DE BRAUWERE in Pas. 2016, nr. 347; Cass.16 oktober 2013, AR P.13.0725.F, AC 2013, nr. 525.

- Artt. 2, 3°, b), v, 3, § 1, en 6 Wet 22 december 2009 betreffende een algemene regeling voor rookvrije gesloten plaatsen toegankelijk voor het publiek en ter bescherming van werknemers tegen tabaksrook

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

- Casino - Wet Rookverbod 2009 - Artikel 5 - Uitzonderingsbepaling voor kansspelinrichtingen van klasse I - Beperking in de tijd van de uitzonderingsbepaling - Draagwijdte

Artikel 5 Wet Rookverbod 2009 bepaalde vóór de vernietiging ervan door het Grondwettelijk Hof bij arrest nr. 37/2011 van 15 maart 2011 een uitzondering voor kansspelinrichtingen van klasse I, maar deze uitzondering was beperkt in de tijd; hieruit blijkt dat de wetgever een algemeen rookverbod in kansspelinrichtingen van klasse I niet onverenigbaar achtte met de doelstellingen van de wetgeving op de kansspelen (1). (1) GwH, 15 maart 2011, nr. 37/2011.

- Art. 5 Wet 22 december 2009 betreffende een algemene regeling voor rookvrije gesloten plaatsen toegankelijk voor het publiek en ter bescherming van werknemers tegen tabaksrook

21 november 2017

P.2015.0109.N

AC nr. 658

STEDENBOUW

ALGEMEEN

Algemeen - Handhaving - Toezichthouders - Toezichtrechten

In de fase van de strafrechtelijke handhaving, dit is van zodra er een redelijk vermoeden van misdrijf is, kunnen de in artikel 16.3.10 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid bedoelde toezichthouders, hun toezichtrechten niet meer uitoefenen.

- Art. 6.1.5, derde lid Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

- Art. 107bis Bosdecreet 13 juni 1990

- Art. 16.3.10 Decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

12 december 2017

P.2016.1104.N

AC nr. 705

Algemeen - Handhaving - Toezicht - Toezichthouder die optreedt naar aanleiding van een aangifte en vervolgens gericht zoekt

Uit de enkele omstandigheid dat een toezichthouder optreedt naar aanleiding van een aangifte en vervolgens gericht zoekt, volgt niet dat hij een huiszoeking uitvoert als bedoeld door artikel 6.1.5, derde lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

- Art. 6.1.5, derde lid Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

- Artt. 16.3.9, § 1, en 16.3.10 Decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

12 december 2017

P.2016.1104.N

AC nr. 705

HERSTEL VAN PLAATS IN DE VORIGE STAAT. BETALING VAN EEN MEERWAARDE

Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstel van plaats in de vorige staat - Herstelvordering - Verjaring

De tienjarige verjaringstermijn van de herstellvordering van de stedenbouwkundig inspecteur en het college van burgemeester en schepenen, voorzien in artikel 6.1.41, § 5, eerste lid, 1°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, die krachtens de overgangsregeling van toepassing is op inbreuken in ruimtelijk kwetsbare gebieden, neemt slechts een aanvang op 1 september 2009 (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 6.10.41, § 5, eerste lid, 1° Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

8 maart 2018

C.2014.0239.N

AC nr. ...

Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstel van plaats in de vorige staat - Herstelvordering - Verjaring

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018

C.2014.0239.N

AC nr. ...

SANCTIES

Sancties - Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening - Misdrijven - Bestrafing - Verhoging minimumstraffen voor misdrijven gepleegd door bepaalde personen

Uit artikel 6.1.1, tweede lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening dat de minimumstraffen bepaalt indien de in het eerste lid vermelde misdrijven gepleegd worden door instrumenterende ambtenaren, vastgoedmakelaars en andere personen die in de uitoefening van hun beroep of activiteit onroerende goederen kopen, verkavelen, te koop of te huur zetten, verkopen of verhuren, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen ontwerpen en/of opstellen of personen die bij die verrichtingen als tussenpersonen optreden, bij de uitoefening van hun beroep, volgt niet dat deze slechts van toepassing zijn op beroepspersonen die de erin vermelde handelingen gewoonlijk of als enige activiteit verrichten of die handelingen met een winstoogmerk stellen.

- Art. 6.1.1, eerste en tweede lid Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

12 december 2017

P.2016.1104.N

AC nr. 705

STRAF

ABDERE STRAFFEN

Andere straffen - Werkstraf - Weigering van toekenning - Motivering

De rechter die toepassing maakt van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek en een aanvullende straf oplegt, kan daarbij vaststellen dat gelet op de reeds bij de in kracht van gegane beslissing opgelegde straffen, een werkstraf wettelijk niet meer kan worden opgelegd; die vaststelling volstaat als motivering voor de weigering een werkstraf op te leggen zoals vereist door artikel 37quinquies, § 3, tweede lid, Strafwetboek.

- Artt. 37quinquies, § 3, tweede lid, en 65, tweede lid Strafwetboek

7 november 2017

P.2017.0584.N

AC nr. 618

Andere straffen - Werkstraf - Verzoek of vordering om een werkstraf op te leggen - Afwijzing - Motivering

Uit de artikelen 37quinquies, § 3, tweede lid en 37octies, § 3, tweede lid, Strafwetboek volgt dat de weigering een werkstraf of een autonome probatiestraf op te leggen met redenen kan worden omkleed door opgave van de redenen om een andere straf of andere straffen dan de door de beklaagde gevraagde straf op te leggen (1). (1) Zie Cass. 04 april 2017, AR P.16.1316.N, arrest niet gepubliceerd.

14 november 2017

P.2017.0171.N

AC nr. 643

ALGEMEEN. STRAF EN MAATREGEL. WETTIGHEID

Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Rechtspleging op verzet - Straf - Overschrijding van de redelijke termijn - Reële en meetbare vermindering van de straf - Referentiepunt

De appelrechters op verzet die een overschrijding van de redelijke termijn vaststellen, dienen een reële en meetbare vermindering toe te passen op de straf die zij zouden hebben opgelegd indien er geen overschrijding van de redelijke termijn was, waarbij deze vermindering wordt beoordeeld ten opzichte van de straf die de rechter zonder overschrijding van de redelijke termijn zou hebben uitgesproken en niet ten opzichte van de veroordeling die de rechters bij verstek hebben opgelegd; de straf die de appelrechters op verzet willen opleggen als remediëring voor het overschrijden van de redelijke termijn kan evenwel, gelet op de relatieve werking van het verzet, nooit hoger zijn dan de straf die zij bij verstek hebben opgelegd (1). (1) Zie Cass. 18 november 2009, AR P.09.1023.F, AC 2009, nr. 677; Cass. 25 april 2007, AR P.06.1608.F, AC 2007, nr. 208; Cass. 4 februari 2004, AR P.03.1370.F, AC 2004, nr. 57.

6 februari 2018

P.2017.0560.N

AC nr. ...

Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Algemeen - Redelijke termijn - Overschrijding - Rechtsherstel - Strafvermindering

Wanneer de rechter vaststelt dat de duur van de strafvordering de redelijke termijn overschrijdt, kan hij krachtens artikel 21ter Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering de veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring uitspreken of een straf opleggen die lager is dan de wettelijke minimumstraf, ofwel een straf of maatregel die bij wet is bepaald, maar die op een reële en meetbare wijze lager is dan die welke hij had kunnen opleggen indien hij de overdreven duur van de rechtspleging niet had vastgesteld; bepalend is dus niet de straf of maatregel die de eerste rechter heeft opgelegd, maar wel de straf die de appelrechter zou hebben opgelegd bij niet-overschrijding van de redelijke termijn (1). (1) Zie: Cass. 18 september 2012, AR P.12.0349.N, AC 2012, nr. 470; Cass. 30 april 2013, AR P.12.1133.N, AC 2013, nr. 269; Cass. 17 december 2013, AR P.12.0723.N, AC 2013, nr. 688.

- Art. 21ter Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

28 november 2017

P.2017.0830.N

AC nr. 680

Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Algemeen - Redelijke termijn - Overschrijding - Rechtsherstel - Beoordeling door de rechter - Aard - Criterium - Toepassing

De rechter oordeelt onaantastbaar welk gevolg moet worden verbonden aan het overschrijden van de redelijke termijn en kan daartoe op grond van de concrete gegevens van de zaak, onder meer op grond van de ernst der feiten, oordelen dat een eenvoudige schuldigverklaring niet kan volstaan en dat de door de eerste rechter uitgesproken straf, ondanks de overschrijding van de redelijke termijn, niet zwaar genoeg is (1). (1) Zie: Cass. 25 maart 2014, AR P.13.1855.N, AC 2014, nr. 239; Cass. 12 januari 2016, AR P.15.0514.N, AC 2016, nr. 22.

- Art. 21ter Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

28 november 2017

P.2017.0830.N

AC nr. 680

ANDERE STRAFFEN***Andere Straffen - Allerlei - Autonome probatiestraf - Verzoek of vordering om een autonome probatiestraf op te leggen - Afwijzing - Motivering***

Uit de artikelen 37quinquies, § 3, tweede lid en 37octies, § 3, tweede lid, Strafwetboek volgt dat de weigering een werkstraf of een autonome probatiestraf op te leggen met redenen kan worden omkleed door opgave van de redenen om een andere straf of andere straffen dan de door de beklaagde gevraagde straf op te leggen (1). (1) Zie Cass. 04 april 2017, AR P.16.1316.N, arrest niet gepubliceerd.

14 november 2017

P.2017.0171.N

AC nr. 643

AUTRES PEINES***Andere Straffen - Verbeurdverklaring - Facultatieve bijzondere verbeurdverklaring - Vermogensvoordelen die niet meer in het vermogen van de veroordeelde kunnen worden aangetroffen - Bepalen van de omvang door de rechter - Redengeving - Toepassing***

Geen enkele wetsbepaling of algemeen rechtsbeginsel belet de beslissing over de omvang van de door een misdrijf opgeleverde vermogensvoordelen met redenen te omkleden door verwijzing naar een tijdens het opsporingsonderzoek afgelegde verklaring die beschikbaar is voor alle partijen; de rechter is niet verplicht de inhoud van een dergelijke verklaring in zijn beslissing op te nemen.

- Art. 195 Wetboek van Strafvordering
- Artt. 42, 3°, en 43bis Strafwetboek
- Art. 149 De gecoördineerde Grondwet 1994

12 december 2017

P.2017.0339.N

AC nr. 707

Andere Straffen - Verbeurdverklaring - Facultatieve bijzondere verbeurdverklaring - Vermogensvoordelen die niet meer in het vermogen van de veroordeelde kunnen worden aangetroffen - Berekeningswijze van de vermogensvoordelen - Redengeving

Bij afwezigheid van een daartoe strekkende conclusie moet de rechter, bij het bepalen van de omvang van de door een misdrijf opgeleverde vermogensvoordelen, de door hem gehanteerde ramings- of berekeningswijze niet nader motiveren.

- Art. 195 Wetboek van Strafvordering
- Artt. 42, 3°, en 43bis Strafwetboek
- Art. 149 De gecoördineerde Grondwet 1994

12 december 2017

P.2017.0339.N

AC nr. 707

GELDBOETE EN OPDECIEMEN

Geldboete en opdecienmen - Geldboete - Vaststelling van het bedrag - Sociale toestand van de beklaagde - Motiveringsplicht - Aard

Artikel 195, tweede lid, laatste zin, Wetboek van Strafvordering, dat bepaalt dat de rechter wanneer hij veroordeelt tot een geldboete voor de vaststelling van het bedrag ervan, rekening houdt met de door de beklaagde aangevoerde elementen over zijn sociale toestand, houdt geen bijzondere motiveringsverplichting in.

- Art. 195, tweede lid Wetboek van Strafvordering

12 december 2017

P.2016.1104.N

AC nr. 705

SAMENLOOP

Samenloop - Gescheiden berechting - Eenheid van opzet - In kracht van gewijsde gegane veroordeling - Aanhangige feiten die aan die veroordeling voorafgaan - Straftoemeting - Aanvullende bestrafing - Werkstraf

De rechter die toepassing maakt van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek en een aanvullende straf oplegt, kan daarbij vaststellen dat gelet op de reeds bij de in kracht van gewijsde gegane beslissing opgelegde straffen, een werkstraf wettelijk niet meer kan worden opgelegd; die vaststelling volstaat als motivering voor de weigering een werkstraf op te leggen zoals vereist door artikel 37quinquies, § 3, tweede lid, Strafwetboek.

- Artt. 37quinquies, § 3, tweede lid, en 65, tweede lid Strafwetboek

7 november 2017

P.2017.0584.N

AC nr. 618

Samenloop - Gescheiden berechting - Eenheid van opzet - In kracht van gewijsde gegane veroordeling - Aanhangige feiten die aan die veroordeling voorafgaan - Straftoemeting die rekening houdt met de reeds uitgesproken straffen - Verzoek van de beklaagde - Vereiste

De toepassing door de rechter van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek vereist geen verzoek van de beklaagde.

- Art. 65, tweede lid Strafwetboek

7 november 2017

P.2017.0584.N

AC nr. 618

STRAFUITVOERING

- Strafvuiveringsrechtbank - Terbeschikkingstelling van de strafvuiveringsrechtbank - Uituiveringsprocedure van terbeschikkingstelling - Nieuwe veroordeling tot hoofdstraf tijdens terbeschikkingstelling

Noch uit artikel 95/2, § 2, Wet Strafvuivering, noch uit andere wetsbepalingen volgt dat de in voornoemd artikel vermelde procedure eveneens moet worden gevolgd indien tijdens de tenuitvoerlegging van een terbeschikkingstelling de veroordeelde opnieuw wordt veroordeeld tot een hoofdstraf die tijdens deze terbeschikkingstelling wordt uitgevoerd.

14 november 2017

P.2017.1048.N

AC nr. 646

- Strafvuiveringsrechtbank - Terbeschikkingstelling van de strafvuiveringsrechtbank - Beslissing tot afwijzing van penitentiair verlof - Vermelding datum en termijn voor nieuwe aanvraag

Artikel 95/15 Wet Strafvuivering vereist niet dat de beslissing tot afwijzing van penitentiair verlof de datum vermeldt waarop de terbeschikkinggestelde een nieuwe aanvraag kan indienen noch dat de wettelijk voorziene minimumtermijn van drie maanden op gemotiveerd advies van de gevangenisdirecteur verkort kan worden (1). (1) Zie Cass. 5 augustus 2015, AR P.15.1056.F, AC 2015, nr. 465.

14 november 2017

P.2017.1048.N

AC nr. 646

STRAFVORDERING

- Sociale zaken - ZIV-wet - Document dat terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen - Valsheid en oplichting - Strafvordering - Hoger beroep - Rechtspleging

Uit de samenhang van de artikelen 76, 101 en 155 Gerechtelijk Wetboek, 73bis en 167, eerste lid, ZIV-wet, 232, 1° en 235, eerste lid, Sociaal Strafwetboek volgt dat wanneer een telastlegging wegens valsheid betrekking heeft op een document dat de terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen, bedoeld in de ZIV-wet, en wanneer een oplichting betrekking heeft op het gebruik van dergelijke valse stukken, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 155, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, de leden van het arbeidsauditoraat bevoegd zijn de strafvordering wegens dergelijke inbreuken uit te oefenen en de kamer van het hof van beroep dat uitspraak doet over de strafvordering moet samengesteld zijn uit twee raadsheren in het hof van beroep, de voorzitter daaronder begrepen, en uit één raadsheer in het arbeidshof.

14 november 2017

P.2017.0156.N

AC nr. 642

TAALGEBRUIK

GERECHTSZAKEN (WET 15 JUNI 1935)

Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In hoger beroep - Strafzaken - Verzoek tot verwijzing naar een andere rechtscollege van dezelfde rang - Verzoeker die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt - Onaantastbare beoordeling - Toezicht door het Hof

Op grond van artikel 23, vierde lid, Taalwet Gerechtszaken kan de rechter, indien de aanvrager alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, wegens omstandigheden van de zaak beslissen niet in te gaan op de aanvraag om taalwijziging op grond van objectiveerbare omstandigheden eigen aan de zaak die maken dat het aangewezen is dat hijzelf de zaak beoordeelt (1); de rechter oordeelt onaantastbaar in feite of er objectiveerbare omstandigheden eigen aan de zaak zijn die een goede rechtsbedeling kunnen begunstigen of bemoeilijken en het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord. (1) Cass. 15 november 2011, AR P.11.0563.N, AC 2011, nr. 618; Cass. 10 november 2015, AR P.14.1296.N, AC 2015, nr. 666; Cass. 10 november 2015, AR P.15.0714.N, AC 2015, nr. 667.

- Art. 23, tweede en vierde lid Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

7 november 2017

P.2017.0034.N

AC nr. 614

Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In hoger beroep - Strafzaken - Verzoek tot verwijzing naar een andere rechtscollege van dezelfde rang - Verzoeker die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt - Omstandigheden van de zaak - Aard - Onaantastbare beoordeling - Toepassing - Toezicht door het Hof

Op grond van artikel 23, vierde lid, Taalwet Gerechtszaken kan de rechter, indien de aanvrager alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, wegens omstandigheden van de zaak beslissen niet in te gaan op de aanvraag om taalwijziging op grond van objectiveerbare omstandigheden eigen aan de zaak die maken dat het aangewezen is dat hijzelf de zaak beoordeelt (1); de rechter oordeelt onaantastbaar in feite of er objectiveerbare omstandigheden eigen aan de zaak zijn die een goede rechtsbedeling kunnen begunstigen of bemoeilijken en het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord. (1) Cass. 15 november 2011, AR P.11.0563.N, AC 2011, nr. 618; Cass. 10 november 2015, AR P.14.1296.N, AC 2015, nr. 666; Cass. 10 november 2015, AR P.15.0714.N, AC 2015, nr. 667.

- Art. 23, tweede en vierde lid Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

7 november 2017

P.2017.0034.N

AC nr. 614

UITLEVERING

- In het buitenland verleend bevel tot aanhouding - Uitvoerbaarverklaring - Beschikking van de raadkamer - Hoger beroep

De modaliteiten van het hoger beroep van de vreemdeling tegen de beschikking van de raadkamer die met toepassing van artikel 3 Uitleveringswet 1874 het buitenlands bevel tot aanhouding met het oog op uitlevering uitvoerbaar verklaart, worden niet bepaald door artikel 22 Voorlopige Hechteniswet, maar wel door artikel 135 Wetboek van Strafvordering, waarvan paragraaf 4 bepaalt dat het hoger beroep door hij die van zijn vrijheid is beroofd, wordt ingesteld binnen een termijn van vierentwintig uren die begint te lopen vanaf de dag waarop de beschikking is gewezen (1). (1) Cass. 17 juli 2001, AR P.01.0972.N, AC 2001, nr. 420.

- Art. 3 Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen

- Art. 135, § 4 Wetboek van Strafvordering

- Art. 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

19 december 2017

P.2017.1116.N

AC nr. 720

- Benelux-Uitleveringsverdrag - Overdracht van in beslag genomen voorwerpen

Uit artikel 20.2 Benelux Uitleveringsverdrag volgt onder meer dat de raadkamer beslist of de in beslag genomen voorwerpen geheel of gedeeltelijk aan de verzoekende partij worden overgedragen; zij kan de teruggave bevelen van voorwerpen die niet rechtstreeks betrekking hebben op de feiten die de verdachte worden ten laste gelegd en steunt daarvoor op de gegevens vermeld in de rogatoire commissie en de uitvoeringstukken ervan.

6 februari 2018

P.2017.0359.N

AC nr. ...

- In het buitenland verleend bevel tot aanhouding - Uitvoerbaarverklaring - Beschikking van de raadkamer - Hoger beroep aan termijn gebonden - Bestaanbaarheid met artikel 5.4 EVRM

Artikel 5.4 EVRM belet de wetgever niet om bij het bepalen van procedureregels vormvoorwaarden te voorzien; het verzet er zich niet tegen dat het hoger beroep van de vreemdeling tegen de uitvoerbaarverklaring van een buitenlands aanhoudingsbevel binnen een bepaalde termijn moet worden ingesteld.

- Art. 135, § 4 Wetboek van Strafvordering

- Art. 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

19 december 2017

P.2017.1116.N

AC nr. 720

- Passieve uitlevering - Vreemdeling aangehouden met oog op uitlevering - Verzoek tot voorlopige invrijheidsstelling - Rechtspleging - Toepasselijke rechtsregels

Bij ontstentenis van specifieke bepalingen inzake uitlevering, zijn de regels die van toepassing zijn op de rechtspleging inzake een verzoek tot voorlopige invrijheidsstelling de gemeenrechtelijke regels, in dit geval de regels van het Wetboek van Strafvordering en niet deze van de Voorlopige Hechteniswet (1). (1) Cass. 29 februari 2012, AR P.12.0217.F, AC 2012, nr. 140.

- Artt. 3 en 5, vierde lid Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen

- Art. 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

5 december 2017

P.2017.1167.N

AC nr. 689

UITVINGDSOCTROOI

ALGEMEEN

Algemeen - Uitvinder - Octrooihouder - Betwisting - Overdracht - Voorwaarden - Gevolg - Bewijs

Volgens artikel XI. 10, § 1, Wetboek economisch recht, voorheen art. 9, §1, Octrooiwet 1984, indien een octrooi is aangevraagd, hetzij voor een uitvinding die aan de uitvinder of zijn rechtverkrijgende afhandig is gemaakt, hetzij met terzijde stelling van een wettelijke of contractuele verplichting, kan de benadeelde persoon eisen dat het octrooi aan hem wordt overgedragen, onverminderd alle andere rechten of rechtsvorderingen; het onderdeel dat ervan uitgaat dat in geval betwisting met de octrooihouder, het voor de uitvinder volstaat het bewijs te leveren dat hij de uitvinder is, gaat uit van een verkeerde rechtsopvatting.

24 september 2018

C.2018.0046.N

AC nr. ...

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN

- Strafvordering - Beklaagde vervolgd voor een welbepaald misdrijf - Misdrijf waarvan één der

bestanddelen in werkelijkheid een valsheid in geschrifte oplevert

Wanneer een telastlegging waarvoor een beklaagde is vervolgd, als een welbepaald misdrijf is gekwalificeerd waarvan één der bestanddelen in werkelijkheid een valsheid in geschrifte of het gebruik van dergelijk geschrift oplevert, dan omvat de telastlegging dit feit dat bijgevolg ook voor de geadieerde rechter aanhangig is die dan hieraan de juiste juridische kwalificatie moet geven door eveneens de valsheid in geschrifte of het gebruik ervan in de bewoordingen van de wet te omschrijven; dit is geen verboden ontduubeling van de oorspronkelijke telastlegging.

- Art. 182 Wetboek van Strafvordering
- Artt. 193, 194, 195, 213 en 214 Strafwetboek

28 november 2017

P.2016.1325.N

AC nr. 679

- ZIV-wet - Document dat terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen - Rechtspleging in hoger beroep

Uit de samenhang van de artikelen 76, 101 en 155 Gerechtelijk Wetboek, 73bis en 167, eerste lid, ZIV-wet, 232, 1° en 235, eerste lid, Sociaal Strafwetboek volgt dat wanneer een telastlegging wegens valsheid betrekking heeft op een document dat de terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen, bedoeld in de ZIV-wet, en wanneer een oplichting betrekking heeft op het gebruik van dergelijke valse stukken, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 155, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, de leden van het arbeidsauditoraat bevoegd zijn de strafvordering wegens dergelijke inbreuken uit te oefenen en de kamer van het hof van beroep dat uitspraak doet over de strafvordering moet samengesteld zijn uit twee raadsheren in het hof van beroep, de voorzitter daaronder begrepen, en uit één raadsheer in het arbeidshof.

14 november 2017

P.2017.0156.N

AC nr. 642

- Strafvordering - Beklaagde vervolgd voor een welbepaald misdrijf - Rechter die vaststelt dat één der bestanddelen in werkelijkheid een valsheid in geschrifte oplevert - Taak van de rechter - Bevoegdheid

De rechter die vaststelt dat één der bestanddelen van een telastlegging waarvoor een beklaagde is vervolgd in werkelijkheid een valsheid in geschrifte of het gebruik van dergelijk geschrift oplevert, moet aan dat feit de juiste juridische kwalificatie geven door eveneens de valsheid in geschrifte of het gebruik ervan in de bewoordingen van de wet te omschrijven en zal van de aldus gekwalificeerde feiten en de ermee samenhangende feiten slechts kennis kunnen nemen op voorwaarde dat de verwijzingsbeschikking de feiten van valsheid in geschrifte of het gebruik ervan, die strafbaar zijn met een criminele straf, regelmatig heeft gecorrectionaliseerd, wanneer het openbaar ministerie in zijn rechtstreekse dagvaarding met toepassing van artikel 2, tweede lid, Wet Verzachtende Omstandigheden vermeldt dat er wegens verzachtende omstandigheden of gronden van verschoning geen grond is een hogere straf dan een correctionele straf te vorderen of wanneer de rechter met toepassing van artikel 3, derde lid, Wet Verzachtende Omstandigheden zich bevoegd verklaart door verzachtende omstandigheden of een verschoningsgrond aan te nemen wanneer hij vaststelt dat de bij hem aanhangig gemaakte misdaad niet is gecorrectionaliseerd.

- Artt. 2, tweede lid, en 3, derde lid Wet 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden
- Art. 182 Wetboek van Strafvordering
- Artt. 193, 194, 195, 213 en 214 Strafwetboek

28 november 2017

P.2016.1325.N

AC nr. 679

VERBINTENIS***- Niet-nakoming - Schade van de schuldeiser - Raming - Criterium - Opdracht van de rechter***

De rechter moet de schade die de schuldeiser geleden heeft ten gevolge van de niet-nakoming van de verbintenis in concreto ramen (1). (1) Zie Cass. 6 januari 2005, AR C.02.0247.F, AC 2005, nr. 7.

- Art. 1146 Burgerlijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0402.N

AC nr. ...

VERJARING

ALLERLEI

Allerlei - Stedenbouw - Herstel van plaats in de vorige staat - Herstelvordering

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018

C.2014.0239.N

AC nr. ...

Allerlei - Stedenbouw - Herstel van plaats in de vorige staat - Herstelvordering

De tienjarige verjaringstermijn van de herstelvordering van de stedenbouwkundig inspecteur en het college van burgemeester en schepenen, voorzien in artikel 6.1.41, § 5, eerste lid, 1°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, die krachtens de overgangsregeling van toepassing is op inbreuken in ruimtelijk kwetsbare gebieden, neemt slechts een aanvang op 1 september 2009 (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 6.10.41, § 5, eerste lid, 1° Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

8 maart 2018

C.2014.0239.N

AC nr. ...

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VER

ALLERLEI

Allerlei - Weigering uitstel of probatie-uitsel - Motivering

Door het uitspreken van een overeenkomstig artikel 195, tweede lid, Wetboek van Strafvordering gemotiveerde effectieve straf sluit het vonnis het toekennen van uitstel of probatie-uitstel uit (1). (1) Zie Cass. 26 februari 2002, AR P.01.1650.N, AC 2002, nr. 133.

- Art. 8, § 1, vierde lid Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

14 november 2017

P.2016.1250.N

AC nr. 639

VERZET

- Ongedaan verklaard verzet - Rechtvaardiging van het verstek - Overmacht en wettige redenen van verschoning - Principe

Door overmacht te combineren met een wettige reden van verschoning ter rechtvaardiging van het verstek bij de bestreden rechtspleging, beoogt de wetgever de gevallen van overmacht uit te breiden met de gevallen waarin de verzetdoende partij een wettige reden opgeeft die wordt erkend door het rechtscollège waarvoor hij is opgeroepen (1). (1) Cass. 25 april 2017, AR P.17.0066.N, AC 2017, nr 286 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Art. 187, § 6, 1° Wetboek van Strafvordering

19 december 2017

P.2017.0340.N

AC nr. 718

- Beperkende voorwaarden voor het aanwenden van het rechtsmiddel - Impact op artikel 6.1. EVRM - Recht op een eerlijk proces - Recht op tegenspraak

Het recht op tegenspraak, als onderdeel van het recht op een eerlijk proces, belet niet dat de wetgever beperkende voorwaarden oplegt voor het aanwenden van het rechtsmiddel verzet.

19 december 2017

P.2017.0340.N

AC nr. 718

- Ongedaan verklaard verzet - Rechtvaardiging van het verstek - Wettige reden van verschoning

Een wettige reden van verschoning is elke ter verklaring van de afwezigheid van de verzetdoende partij in de procedure op verstek aangevoerde omstandigheid waarvoor enig begrip kan worden opgebracht en zonder dat de verzetdoende partij een fout of nalatigheid kan worden verweten; de rechter oordeelt in feite, mitsdien onaantastbaar, over de door de verzetdoende partij aangevoerde wettige reden van verschoning en het Hof gaat enkel na of uit de aangevoerde omstandigheid een wettige reden van verschoning kan worden afgeleid (1). (1) Cass. 25 april 2017, AR P.17.0066.N, AC 2017, nr 286 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Art. 187, § 6, 1° Wetboek van Strafvordering

19 december 2017

P.2017.0340.N

AC nr. 718

- Arrest bij verstek gewezen in hoger beroep - Aantekenen van verzet - Voorwaarden - Beoordeling van de wettige reden van verschoning - Draagwijdte

Uit artikel 208 Wetboek van Strafvordering volgt dat een appelrechter bij de beoordeling of een door de eiser aangehaalde reden van verstek een wettige reden van verschoning vormt, dezelfde criteria dient te hanteren als een rechter in eerste aanleg.

19 december 2017

P.2017.0340.N

AC nr. 718

- Rechtspleging op verzet - Straf - Overschrijding van de redelijke termijn - Reële en meetbare vermindering van de straf - Referentiepunt

De appelrechters op verzet die een overschrijding van de redelijke termijn vaststellen, dienen een reële en meetbare vermindering toe te passen op de straf die zij zouden hebben opgelegd indien er geen overschrijding van de redelijke termijn was, waarbij deze vermindering wordt beoordeeld ten opzichte van de straf die de rechter zonder overschrijding van de redelijke termijn zou hebben uitgesproken en niet ten opzichte van de veroordeling die de rechters bij verstek hebben opgelegd; de straf die de appelrechters op verzet willen opleggen als remediëring voor het overschrijden van de redelijke termijn kan evenwel, gelet op de relatieve werking van het verzet, nooit hoger zijn dan de straf die zij bij verstek hebben opgelegd (1). (1) Zie Cass. 18 november 2009, AR P.09.1023.F, AC 2009, nr. 677; Cass. 25 april 2007, AR P.06.1608.F, AC 2007, nr. 208; Cass. 4 februari 2004, AR P.03.1370.F, AC 2004, nr. 57.

6 februari 2018

P.2017.0560.N

AC nr. ...

- Ongedaan verklaard verzet - Rechtvaardiging van het verstek - Overmacht

Overmacht heeft betrekking op een onvoorzienbare en onoverkomelijke hindernis, waardoor de afwezigheid van de verzetdoende partij in de procedure op verstek die tot de bestreden verstekbeslissing heeft geleid, hem niet toerekenbaar is (1). (1) Cass. 25 april 2017, AR P.17.0066.N, AC 2017, nr 286 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER.

- Art. 187, § 6, 1° Wetboek van Strafvordering

19 december 2017

P.2017.0340.N

AC nr. 718

VONNISSEN EN ARRESTEN

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Algemeen - Openbare zitting - Vermelding - Verzuim

Een vonnis dat niet de vermelding bevat dat het in openbare zitting werd uitgesproken, is niet nietig wanneer uit het zittingsblad blijkt dat zulks wel het geval is.

- Art. 780, eerste lid, 5° Gerechtelijk Wetboek

24 september 2018

C.2018.0189.N

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Allerlei - Verstekvonnis - Bevoegdheid van de rechter - Vordering - Verweer - Beoordeling - Openbare orde

Een rechtsregel is van openbare orde in de zin van artikel 806 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd bij artikel 20 van de wet van 19 oktober 2015, als hij de essentiële belangen van de Staat of van de gemeenschap raakt of, in het privaatrecht, de juridische grondslagen vastlegt waarop de economische of morele orde van de samenleving rust; het is strijdig met de aldus bedoelde openbare orde wanneer een rechter, zelfs als hij uitspraak doet bij verstek, een vordering of een verweermiddel inwilligt dat volgens de elementen die hij moet beoordelen kennelijk niet ontvankelijk of niet gegrond is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 552.

- Art. 806 Gerechtelijk Wetboek

15 oktober 2018

S.2018.0002.F

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Allerlei - Voorlopig uitvoerbaar vonnis - Risicoaansprakelijkheid - Vrijwillige tenuitvoerlegging

Artikel 1398, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, die een risicoaansprakelijkheid in het leven roept, moet beperkend worden uitgelegd en is niet van toepassing indien de uitvoering vrijwillig plaatsvindt (1). (1) Artikel 1398, tweede lid Gerechtelijk Wetboek, voor de wijziging bij wet van 19 oktober 2015.

24 september 2018

C.2018.0133.N

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Allerlei - Voorlopig uitvoerbaar vonnis - Risicoaansprakelijkheid - Uitoefening van dwang - Begrip

Noch de omstandigheid dat een bewarend beslag de onbeschikbaarheid van de schuldvordering tot gevolg heeft, noch de omstandigheid dat ten gevolge van een uitvoerend beslag door een andere schuldeiser, de vordering waarvoor bewarend beslag werd gelegd, mede in rekening wordt genomen in de evenredige verdeling ten gevolge van het uitvoerend beslag, kunnen worden beschouwd als het uitoefenen van dwang door de schuldeiser die bewarend beslag heeft gelegd, die de toepassing van het bijzondere aansprakelijkheidsregime van artikel 1398, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek kan wettigen (1). (1) Artikel 1398, tweede lid Gerechtelijk Wetboek, voor de wijziging bij wet van 19 oktober 2015.

24 september 2018

C.2018.0133.N

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Allerlei - Voorlopig uitvoerbaar vonnis - Risicoaansprakelijkheid - Uitvoering door andere schuldeiser - Evenredige verdeling - Consignatie

De omstandigheid dat de gerechtsdeurwaarder in het kader van de evenredige verdeling ten gevolge van het beslag gelegd door een andere schuldeiser overgaat tot de consignatie van de bedragen die toekomen aan de schuldeiser die een bewarend beslag heeft gelegd, heeft nog niet tot gevolg dat deze schuldeiser kan beschouwd worden als de partij die last geeft tot de tenuitvoerlegging in de zin van artikel 1398, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek (1). (1) Artikel 1398, tweede lid Gerechtelijk Wetboek, voor de wijziging bij wet van 19 oktober 2015.

24 september 2018

C.2018.0133.N

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Algemeen - Conclusietermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Ambtshalve wering conclusie

Conclusie van advocaat-generaal Decreus.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Strafzaken - Algemeen - Conclusietermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Wering conclusie

Noch uit de bewoordingen van artikel 152 Wetboek van Strafvordering noch uit de wetsgeschiedenis kan worden afgeleid dat de rechter, alvorens laattijdig neergelegde conclusies te weren, moet nagaan of deze laattijdige neerlegging het goede procesverloop in de weg staat; artikel 747, § 2, zesde lid, thans artikel 747, § 4, Gerechtelijk Wetboek bevat evenmin een dergelijke verplichting (1). (1) Zie concl. OM.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Strafzaken - Allerlei - Ondertekening van het vonnis - Onmogelijkheid voor een rechter om het vonnis te ondertekenen

Het tweede lid van artikel 195bis Wetboek van Strafvordering heeft betrekking op de onmogelijkheid waarin een rechter zich bevindt om het door hem gewezen vonnis te tekenen en heeft een algemene draagwijdte; deze bepaling is niet alleen van toepassing op een vonnis dat overeenkomstig artikel 782, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek onmiddellijk na het debat wordt uitgesproken, maar op alle vonnissen, ongeacht het ogenblik waarop de uitspraak plaatsvindt.

19 december 2017

P.2017.0385.N

AC nr. 719

Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing op tegenspraak of bij verstek - Omschrijving gegeven door de rechter - Criteria om de aard van de beslissing te bepalen - Draagwijdte

Om te bepalen of een beslissing op tegenspraak of bij verstek is geweest, dient geen rekening te worden gehouden met de omschrijving die de rechter geeft aan de voor hem gevoerde rechtspleging, maar met de stukken waaruit blijkt dat partijen al dan niet het debat hebben bijgewoond en hun vorderingen, verweermiddelen en excepties hebben kunnen aanvoeren; een beslissing is ten aanzien van een verweerder op de burgerlijke rechtsvordering op tegenspraak geweest wanneer deze, persoonlijk of vertegenwoordigd door een advocaat, op de rechtszitting is verschenen en er zijn verweer heeft voorgedragen op de tegen hem aangevoerde vorderingen en middelen en het feit dat die verweerder afwezig is op een rechtszitting waarop tegen hem vorderingen of middelen worden aangevoerd, heeft niet steeds tot gevolg dat de ganse rechtspleging ten aanzien van hem bij verstek verloopt, zodat indien die verweerder over deze vorderingen of middelen nog zijn verweer kan voeren op een latere rechtszitting waarop hij wel aanwezig is, de beslissing tegenover hem op tegenspraak geweest is (1). (1) Zie Cass. 21 januari 2015, AR P.14.1418.F, AC 2015, nr.51(over de strafvordering) met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH in Pas. 2015, nr. 51.

21 november 2017

P.2016.1178.N

AC nr. 659

Strafzaken - Algemeen - Conclusietermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Ambtshalve wering conclusie

Het recht van verdediging van een partij wordt niet miskend wanneer de rechter ambtshalve diens conclusie uit het debat weert wegens het niet-respecteren van de op de inleidingszitting vastgelegde conclusiekalender want het recht van verdediging is immers niet onbepaald en sluit niet uit dat met het oog op een goede procesordening de partijen kunnen worden gedwongen tijdig schriftelijk standpunt in te nemen; artikel 152 Wetboek van Strafvordering ontkracht bovendien niet de mogelijkheid voor partijen om hun middelen in de pleidooien mondeling uiteen te zetten (1). (1) Zie concl. OM.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Strafzaken - Algemeen - Conclusietermijnen - Laattijdige neerlegging conclusie - Wering conclusie

Conclusie van advocaat-generaal Decreus.

14 november 2017

P.2016.0973.N

AC nr. 638

Strafzaken - Allerlei - Conclusies

Behoudens in de gevallen bedoeld in artikel 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering en artikel 152 Wetboek van Strafvordering, is het geschrift uitgaande van een partij of van haar raadsman dat, ook al bevat het middelen tot staving van een eis, verweer of exceptie, de rechter niet tijdens het debat was voorgelegd maar aan de griffie werd toegezonden, zonder dat uit de stukken van de rechtspleging blijkt dat het andermaal ter rechtszitting zou zijn neergelegd of dat de eiser zijn middelen mondeling zou hebben aangevoerd, geen schriftelijke conclusie waarop de rechter moet antwoorden (1). (1) Cass. 18 april 2007, AR P.07.0015.F, AC 2007, nr. 189.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

Strafzaken - Allerlei - Conclusies - Weren van conclusies - Vereiste van vaststellen van conclusietermijnen - Draagwijdte

Opdat de strafrechter op grond van de bepalingen van artikel 152, § 1 en § 2, Wetboek van Strafvordering, de conclusie van een partij uit het debat kan weren, is vereist dat hij conclusietermijnen heeft bepaald en dat hij, behoudens de in de tweede paragraaf bepaalde uitzonderingen, vaststelt dat die partij haar conclusie laattijdig heeft neergelegd of overgemaakt aan de andere partijen; wanneer de strafrechter evenwel geen conclusietermijnen heeft bepaald, kan elke partij een conclusie ter rechtszitting neerleggen tot aan de sluiting van het debat en kan de strafrechter die conclusie enkel uit het debat weren wanneer hij oordeelt dat ze misbruik van rechtspleging inhoudt omdat ze een goede rechtsbedeling verhindert, de rechten van de tegenpartij op onrechtmatige wijze benadeelt en het recht op een eerlijke behandeling van de zaak in het gedrang brengt (1). (1) Cass. 29 april 2015, AR P.15.0002.F, AC 2015, nr. 282.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

Strafzaken - Allerlei - Conclusies

In strafzaken moet de conclusie in de regel uit een geschrift blijken dat, ongeacht zijn benaming of vorm, tijdens het debat ter rechtszitting door een partij of zijn advocaat aan de rechter wordt voorgelegd en waarvan regelmatig is vastgesteld dat de rechter kennis ervan heeft genomen en waarin middelen tot staving van een eis, verweer of exceptie zijn aangevoerd (1). (1) Cass. 18 april 2007, AR P.07.0015.F, AC 2007, nr. 189.

21 november 2017

P.2017.0777.N

AC nr. 663

VORDERING IN RECHTE

- Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Verricht door een advocaat - Regelmatige lastgeving - Vermoeden - Aard - Bewijslast

Het wettelijk vermoeden krachtens hetwelk de advocaat die namens een rechtspersoon een akte van rechtspleging verricht voor een rechtbank van de rechterlijke orde, vermoed wordt daartoe van het bevoegde orgaan van die rechtspersoon een regelmatig lastgeving te hebben ontvangen, is niet onweerlegbaar; een partij kan aanvoeren dat een akte van rechtspleging niet werd goedgekeurd door de organen van de rechtspersoon en niet van laatstgenoemde uitgaat; de bewijslast daarvan rust op die partij (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 440, tweede lid, en 703 Gerechtelijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

- Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Verricht door een advocaat - Regelmatige lastgeving - Vermoeden

Behoudens het geval waarin de wet een bijzondere lastgeving vereist, wordt de advocaat die een akte van rechtspleging verricht voor een rechtbank van de rechterlijke orde en alleen maar verklaart op te treden namens een rechtspersoon die naar behoren is geïdentificeerd door de opgave van zijn benaming, zijn rechtskarakter en zijn maatschappelijke zetel, wettelijk vermoed daartoe van het bevoegde orgaan van die rechtspersoon een regelmatige lastgeving te hebben ontvangen (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 440, tweede lid, en 703 Gerechtelijk Wetboek

8 maart 2018

C.2017.0394.N

AC nr. ...

- Rechtsbekwaamheid - Geesteszieke - Geen wettelijke maatregel die zijn rechtsbekwaamheid beperkt of opheft

Aangezien bekwaamheid de regel is, behouden de personen die onbekwaam zijn wegens hun geestestoestand en jegens wie geen enkele wettelijke maatregel is genomen om hun rechtsbekwaamheid in te perken of op te heffen, die bekwaamheid geheel.

- Art. 488 Burgerlijk Wetboek

18 oktober 2018 C.2017.0297.F AC nr. ...

- Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Verricht door een advocaat - Regelmatige lastgeving - Vermoeden - Aard - Bewijslast

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018 C.2017.0394.N AC nr. ...

- Belang - Rechtmatigheid - Begrip

De krenking van een belang kan enkel tot een rechtsvordering leiden als het om een rechtmatig belang gaat; degene die het behoud nastreeft van een toestand in strijd met de openbare orde, doet niet blijken van een rechtmatig belang; de loutere omstandigheid dat de eiser zich in een ongeoorloofde toestand bevindt, heeft nog niet tot gevolg dat hij niet kan bogen op de krenking van een rechtmatig belang (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 17 Gerechtelijk Wetboek

8 maart 2018 C.2017.0390.N AC nr. ...

- Belang - Rechtmatigheid - Begrip

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018 C.2017.0390.N AC nr. ...

- Rechtspersoon - Vertegenwoordiging in rechte - Akte van rechtspleging - Verricht door een advocaat - Regelmatige lastgeving - Vermoeden

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

8 maart 2018 C.2017.0394.N AC nr. ...

WEGVERKEER

WEGVERKEERSWET

Wetsbepalingen - Art. 62 - Materiële bewijsmiddelen opgeleverd door bemande automatisch werkende toestellen - Niet-tijdige toezending van het proces-verbaal van overtreding - Verlies bijzondere bewijswaarde

Het verlies van de bijzondere bewijswaarde die vaststellingen hebben op grond van artikel 62, tweede lid, Wegverkeerswet wegens het niet-tijdig toezenden van het proces-verbaal van overtreding en de daardoor ontstane moeilijkheid om het tegenbewijs te leveren van de materiële vaststellingen, heeft noodzakelijk tot gevolg dat het door artikel 67bis Wegverkeerswet ingestelde weerlegbaar vermoeden van toerekening van die overtreding aan de titularis van de nummerplaat van het voertuig verdwijnt, aangezien ingevolge de niet-tijdige toezending van het proces-verbaal van overtreding de weerlegging van dit vermoeden evenzeer wordt bemoeilijkt.

- Artt. 62 en 67bis Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

12 december 2017

P.2017.0888.N

AC nr. 709

Wetsbepalingen - Art. 67bis - Overtreding Wegverkeerswet en haar uitvoeringsbesluiten - Niet geïdentificeerde bestuurder - Titularis van de nummerplaat - Vermoeden van schuld

Het door artikel 67bis Wegverkeerswet ingevoerde vermoeden van toerekening kan niet worden ingeroepen tegen een overtreder aan wie het proces-verbaal van overtreding niet tijdig aan zijn woonplaats werd toegezonden.

- Artt. 62 en 67bis Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

12 december 2017

P.2017.0888.N

AC nr. 709

Wetsbepalingen - Art. 62 - Proces-verbaal van overtreding - Toezending aan een ander adres dan de woonplaats van de overtreder - Gevolg - Uitzondering

Met een laattijdige toezending aan de overtreder inzake wegverkeer moet worden gelijkgesteld de toezending van het proces-verbaal van overtreding aan een ander adres dan de woonplaats van de overtreder op het ogenblik van de toezending, tenzij die laattijdige toezending een gevolg zou zijn van de nalatigheid van de overtreder zelf.

- Art. 62 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

12 december 2017

P.2017.0888.N

AC nr. 709

Wetsbepalingen - Art. 62 - Proces-verbaal van overtreding - Laattijdige toezending aan de overtreder

Bij afwezigheid van een tijdige toezending aan de overtreder van het proces-verbaal van overtreding als bedoeld in artikel 62, achtste lid, Wegverkeerswet verliest dit proces-verbaal zijn bijzondere bewijswaarde; de erin vervatte vaststellingen blijven evenwel gelden als eenvoudige inlichtingen, waarvan de rechter de bewijswaarde onaantastbaar beoordeelt (1). (1) Cass. 22 oktober 1985, AR 9748, AC 1985-1986, nr. 116.

- Art. 62 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

12 december 2017

P.2017.0888.N

AC nr. 709

Wetsbepalingen - Art. 38 - Staat van herhaling

De toepassing van de door artikel 38, § 6, Wegverkeerswet bedoelde staat van herhaling vereist niet dat de nieuwe overtreding waarvoor de beklagde wordt vervolgd en waaraan hij schuldig wordt bevonden identiek is als die op grond waarvan de staat van herhaling wordt aangenomen; een in kracht van gewijsde getreden veroordeling voor om het even welke door artikel 38, § 6, eerste lid, Wegverkeerswet bedoelde overtreding kan als grondslag dienen voor de vaststelling dat om het even welke door artikel 38, § 6, eerste lid, Wegverkeerswet bedoelde overtreding werd begaan in een dergelijke toestand van herhaling.

14 november 2017

P.2017.0639.N

AC nr. 644

Wetsbepalingen - Art. 67bis - Overtreding Wegverkeerswet en haar uitvoeringsbesluiten - Niet geïdentificeerde bestuurder - Titularis van de nummerplaat - Vermoeden van schuld - Verenigbaarheid met artikel 6.2 EVRM

Het door artikel 67bis Wegverkeerswet ingevoerde vermoeden van toerekening aan de titularis van de nummerplaat die aan het voertuig is toegekend, is verenigbaar met artikel 6.2 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, indien dat vermoeden weerlegbaar is (1). (1) Zie: Cass. 16 april 2002, AR P.01.0119.N, AC 2002, nr. 231.

- Art. 67bis Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968
- Art. 6.2 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

12 december 2017

P.2017.0888.N

AC nr. 709

Wetsbepalingen - Art. 67ter - Recht om zichzelf niet te beschuldigen - Bestaanbaarheid

De essentie van het recht om zichzelf niet te beschuldigen, zoals gewaarborgd door artikel 6.1 EVRM, wordt niet miskend door artikel 67ter Wegverkeerswet dat de geregistreeerde eigenaar van een voertuig op straffe van een strafsanctie verplicht bekend te maken wie er met dit voertuig reed op het ogenblik van de verkeersovertreding (1). (1) EHRM 8 april 2004 Weh; EHRM 24 juni 2005 Rieg; EHRM (gr.k.) 29 juni 2007 O'Halloran; J. ROELANDT, De verhouding tussen het verbod van gedwongen zelfincriminatie en de verplichting tot medewerking met het gerecht in het vooronderzoek in strafzaken, masterproef o.l.v. P. TRAEST, 2014-2015, 240-241.

6 februari 2018

P.2017.0577.N

AC nr. ...

Wetsbepalingen - Art. 62 - Artikel 62bis - Verhinderen of bemoeilijken van de vaststelling van overtredingen - Verbod

Met het verbod elke uitrusting of elk ander middel bij zich te hebben om de vaststelling van de overtredingen van de Wegverkeerswet en van de reglementen betreffende de politie over het wegverkeer te verhinderen of te bemoeilijken, beoogt artikel 62bis Wegverkeerswet een allesomvattend verbod, dat het bemoeilijken of verhinderen van zowel de vaststelling van een overtreding als de identificatie van de overtreder strafbaar stelt en dit zonder beperking van de wijze waarop dit gebeurt (1). (1) Zie: Cass. 29 november 2011, AR P.11.0934.N, AC 2011, nr. 655.

- Art. 62bis Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

12 december 2017

P.2017.0384.N

AC nr. 708

Wetsbepalingen - Art. 67bis - Overtreding Wegverkeerswet en haar uitvoeringsbesluiten - Niet geïdentificeerde bestuurder - Titularis van de nummerplaat - Vermoeden van schuld - Proces-verbaal van overtreding - Verlies bijzondere bewijswaarde door niet-tijdige toezending

Het verlies van de bijzondere bewijswaarde die vaststellingen hebben op grond van artikel 62, tweede lid, Wegverkeerswet wegens het niet-tijdig toezenden van het proces-verbaal van overtreding en de daardoor ontstane moeilijkheid om het tegenbewijs te leveren van de materiële vaststellingen, heeft noodzakelijk tot gevolg dat het door artikel 67bis Wegverkeerswet ingestelde weerlegbaar vermoeden van toerekening van die overtreding aan de titularis van de nummerplaat van het voertuig verdwijnt, aangezien ingevolge de niet-tijdige toezending van het proces-verbaal van overtreding de weerlegging van dit vermoeden evenzeer wordt bemoeilijkt.

- Artt. 62 en 67bis Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

12 december 2017

P.2017.0888.N

AC nr. 709

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN

WETTIGHEID VAN BESLUITEN EN VERORDENINGEN

Wettigheid van besluiten en verordeningen - Artikel 159, Grondwet (1994) - Koninklijk besluit - Wijziging door wegens onwettigheid buiten toepassing gelaten koninklijk besluit

Het wegens onwettigheid buiten toepassing verklaren van een koninklijk besluit in een geding brengt met zich mee dat tussen de partijen in die zaak dit besluit buiten beschouwing wordt gelaten, waardoor het geen gevolgen sorteert en de rechter er in rechte noch in feite rekening mee mag houden; hieruit volgt dat de bepalingen van een koninklijk besluit die worden gewijzigd door een wegens onwettigheid buiten toepassing gelaten koninklijk besluit, in het concrete geding moeten worden toegepast.

14 november 2017

P.2017.0121.N

AC nr. 641

WOONPLAATS

- Gerechtelijke woonplaats - Begrip - Referentieadres

Het referentieadres bedoeld in artikel 1, § 2, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten, geldt als inschrijving in de bevolkingsregisters in de zin van artikel 36 van het Gerechtelijk Wetboek (1). (1) Cass. 19 april 2002, AR C.01.0218.F, AC 2002, nr. 241 met concl. OM in Pas. 2002.

- Art. 1, § 2 Wet 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

- Art. 36 Gerechtelijk Wetboek

18 oktober 2018

C.2017.0610.F

AC nr. ...

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING

ALLERLEI

Allerlei - ZIV-wet - Document dat terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen - Valsheid en oplichting - Strafvordering - Hoger beroep - Rechtspleging

Uit de samenhang van de artikelen 76, 101 en 155 Gerechtelijk Wetboek, 73bis en 167, eerste lid, ZIV-wet, 232, 1° en 235, eerste lid, Sociaal Strafwetboek volgt dat wanneer een telastlegging wegens valsheid betrekking heeft op een document dat de terugbetaling toelaat van geneeskundige verstrekkingen, bedoeld in de ZIV-wet, en wanneer een oplichting betrekking heeft op het gebruik van dergelijke valse stukken, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 155, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, de leden van het arbeidsauditoraat bevoegd zijn de strafvordering wegens dergelijke inbreuken uit te oefenen en de kamer van het hof van beroep dat uitspraak doet over de strafvordering moet samengesteld zijn uit twee raadsheren in het hof van beroep, de voorzitter daaronder begrepen, en uit één raadsheer in het arbeidshof.

14 november 2017

P.2017.0156.N

AC nr. 642